

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Sprawozdanie z działalności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za 2006 rok

przyjęte przez Zarząd Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Uchwałą nr 34/2007 z dnia 10 maja 2007 roku w sprawie przyjęcia „Sprawozdania z działalności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za rok 2006” oraz zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Uchwałą nr 25/VI/II/2007 z dnia 6 czerwca 2007 roku w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania planu finansowego oraz sprawozdania z działalności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za rok 2006

Warszawa, maj 2007 r.

I. WSTĘP	3
II. OBSŁUGA UBEZPIECZONYCH, ŚWIADCZENIOBIORCÓW I PŁATNIKÓW SKŁADEK	4
1. Stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych.....	4
2. Ustalanie uprawnień do świadczeń społecznych oraz wypłacanie tych świadczeń.....	4
1) Świadczenia emerytalno-rentowe	4
2) Świadczenia krótkoterminowe	8
3. Świadczenia emerytalno-rentowe realizowane na podstawie umów międzynarodowych	11
4. Orzecznictwo lekarskie dla celów rentowych, prewencja rentowa i wypadkowa	14
5. Prowadzenie indywidualnych kont ubezpieczeniowych i kont płatników składek	16
6. Realizacja dochodów.....	17
III. DYSPONOWANIE ŚRODKAMI FINANSOWYMI FUNDUSZY	22
1. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	22
1) Przychody.....	22
2) Koszty.....	24
3) Wynik finansowy	25
2. Fundusz Rezerwy Demograficznej(FRD).....	26
3. Fundusz Alimentacyjny w likwidacji.....	28
IV. REALIZACJA ZADAŃ ZLECONYCH ZAKŁADOWI	31
1. Pobór składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	31
2. Pobór składek na ubezpieczenie zdrowotne.....	31
3. Przekazywanie składek do Otwartych Funduszy Emerytalnych.....	32
4. Świadczenia rodzinne.....	32
5. Świadczenia przedemerytalne i zasiłki przedemerytalne.....	32
6. Podatek dochodowy od osób fizycznych	33
7. Renta socjalna	33
V. FUNKCJONOWANIE ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH JAKO INSTYTUCJI	33
1. Organizacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	33
2. Sytuacja finansowa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	34
3. Zarządzanie zasobami ludzkimi	35
4. Zasoby materialne i działalność inwestycyjna	37
5. Systemy informatyczne ZUS	48
1) Realizacja umów o zaprojektowanie i wykonanie Kompleksowego Systemu Informatycznego (KSI) dla ZUS	48
2) Inne działania związane z realizacją i funkcjonowaniem KSI ZUS	49
3) Funkcjonowanie pozostałych systemów informatycznych wspomagających wykonywanie zadań	50
6. Działania kontrolne	51
7. Badania i analizy statystyczne.....	58
8. Popularyzacja wiedzy z zakresu ubezpieczeń społecznych	60
9. Współpraca międzynarodowa	62

I. WSTĘP

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako instytucja publiczna, realizuje zadania ustawowe z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz zadania zlecone z zakresu polityki społecznej. Zróżnicowany charakter zadań oraz zakres działalności terytorialnej, liczba obsługiwanych klientów i konieczność ciągłej współpracy z szeregiem instytucji, czynią z Zakładu największą instytucję w kraju. ZUS zapewnia sprawną i rzetelną obsługę swoim klientom indywidualnym oraz instytucjonalnym, racjonalnie gospodarując środkami publicznymi, stosując przejrzyste i optymalne struktury, dostosowując struktury organizacyjne swoich jednostek do ilości obsługiwanych klientów.

W analizowanym okresie Zakład podejmował szereg działań mających na celu uzyskanie jeszcze wyższej jakości obsługi klientów oraz zmierzających do poprawy wizerunku ZUS. Wdrożono nowe kanały kontaktu z klientami oraz rozszerzono zakres niektórych z już istniejących. Zwiększono aktywność w zakresie kreowania wizerunku naszej instytucji poprzez systematyczne zabieganie o to, aby ZUS postrzegany był nie tylko jako instytucja wiarygodna, efektywnie i skutecznie wykorzystująca zadania powierzone przez Państwo, ale także jako instytucja przyjazna swoim klientom, gwarantująca poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa, związane z rzetelnym wypełnianiem społecznej misji ZUS.

W 2006 roku skład Zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych został rozszerzony o Członka Zarządu ds. Informatyki.

Niniejsze Sprawozdanie przedstawia realizację zadań w 2006 roku przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w podziale na następujące obszary: obsługa ubezpieczonych, świadczeniobiorców i płatników składek, dysponowanie środkami finansowymi funduszy oraz realizacja zadań zleconych Zakładowi. Przedstawiono również informacje charakteryzujące funkcjonowanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako instytucji.

II. OBSŁUGA UBEZPIECZONYCH, ŚWIADCZENIOBIORCÓW I PŁATNIKÓW SKŁADEK

1. Stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych

W 2006 roku w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych:

- wydano ogółem 23 772 decyzji w sprawach z zakresu podlegania ubezpieczeniom społecznym i decyzji o podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne,
- wystawiono 194,481 tys. formularzy E-101 - zaświadczeń dotyczących ustawodawstwa właściwego, potwierdzających któremu ustawodawstwu podlega pracownik najemny albo osoba prowadząca działalność na własny rachunek w okresie przejściowego wykonywania pracy na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- załatwiono 1 585 spraw związanych z poświadczeniem na formularzach E-102 (zarówno w odniesieniu do osób oddelegowanych do pracy w Polsce, jak i wyjeżdżających do pracy za granicą),
- wystąpiono do zagranicznych instytucji z 6 892 wnioskami o zawarcie porozumień w trybie art. 17 Rozporządzenia 1408/71 dla pracowników oraz osób pracujących na własny rachunek skierowanych do pracy za granicę z Polski,
- zawarto 658 takich porozumień dla pracowników oraz osób pracujących na własny rachunek oddelegowanych do Polski,
- załatwiono 1 268 wniosków o możliwość opłacenia składek po terminie dla polskich marynarzy zatrudnionych w Norwegii.

2. Ustalanie uprawnień do świadczeń społecznych oraz wypłacanie tych świadczeń

1) Świadczenia emerytalno-rentowe

W 2006 roku oddziały ZUS wypłacały średnio co miesiąc emerytury i renty finansowane z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla 7,2 mln osób. Zmiany w strukturze wypłacanych emerytur i rent obrazuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	XII 2005r.		XII 2006r.		
	w tys.	w %	w tys.	w %	XII 2005 = 100%
Ogółem, z tego:	7 199,6	100,0	7 450,8	100,0	103,5

emerytury	4 000,9	55,6	4 658,9	62,5	116,4
renty z tytułu niezdolności do pracy	1 923,0	26,7	1 516,7	20,4	78,9
renty rodzinne	1 275,7	17,7	1 275,2	17,1	100,0

Utrzymuje się nadal obserwowana od dłuższego czasu tendencja spadkowa liczby wypłacanych rent z tytułu niezdolności do pracy. Zmniejszył się również udział tych rent w całym portfelu świadczeń.

W 2006r. wzrosła liczba wypłacanych emerytur. Jednym z powodów wzrostu było przyznawanie emerytur zamiast rent z tytułu niezdolności do pracy dla osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949r., które osiągnęły wiek emerytalny.

Liczba osób, które po raz pierwszy w 2006r. rozpoczęły pobieranie emerytury lub renty wyniosła 221,9 tys. i była niższa o 0,9% od liczby podjętych po raz pierwszy wypłat w 2005r.

Wyszczególnienie		2005r. w tys.	2006r.	
			w tys.	2005r.=100%
Liczba nowych wypłat emerytur i rent z FUS ogółem		224,0	221,9	99,1
z tego	emerytury	103,9	103,9	100,0
	renty z tytułu niezdolności do pracy	52,4	50,2	95,8
	renty rodzinne	67,7	67,8	100,1

W 2006 roku wydano łącznie 13,7 mln decyzji, z czego 8,0 mln decyzji wydanych zostało w ramach przeprowadzonej od dnia 1 marca 2006r.:

- waloryzacji emerytur i rent oraz podwyższenia świadczeń najniższych i dodatków do emerytur i rent,
- waloryzacji świadczeń i zasiłków przedemerytalnych na podstawie ustawy z dnia 30.04.2004r. o świadczeniach przedemerytalnych,
- waloryzacji rent socjalnych na podstawie ustawy z dnia 27.06.2003r. o rencie socjalnej.

W sprawach rent socjalnych wydano łącznie 88,3 tys. decyzji, w tym:

- 27,6 tys. decyzji pierwszorazowych,
- 60,7 tys. decyzji zamiennych.

Przeciętna miesięczna liczba osób pobierających renty socjalne zmniejszyła się z 230,1 tys. w 2005 roku do 227,4 tys. w 2006 roku.

W sprawach świadczeń przedemerytalnych zostało wydanych 129,4 tys. decyzji, w tym:

- 11,8 tys. decyzji pierwszorazowych,
- 117,6 tys. decyzji zamiennych.

Przeciętna miesięczna liczba osób pobierających świadczenia przedemerytalne w roku 2006 wynosiła 243,0 tys. i była niższa o 44,7 tys. niż w roku 2005. Natomiast przeciętna liczba osób pobierających zasiłki przedemerytalne wynosiła 213,3 tys. i była niższa o 37,8 tys. niż w roku 2005.

Zakład na bieżąco potrącał od wypłacanych emerytur, rent, zasiłków i świadczeń przedemerytalnych oraz rent socjalnych zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych. Dokonano również rocznego rozliczenia podatku za 2005r. oraz sporządzono informację podatkową o łącznej kwocie dochodów ze świadczeń i kwocie potrąconych zaliczek na podatek oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Informacje podatkowe za 2005 r. zostały przekazane w ustawowym terminie, tj. do końca lutego 2005r. Również w tym terminie dokonano rocznego rozliczenia podatku dla 8,4 mln świadczeniobiorców.

Ponadto rozliczono świadczenia osób, które w 2005r. osiągały przychody z tytułu pracy zarobkowej powodujące zawieszenie lub zmniejszenie prawa do emerytury, renty, zasiłku i świadczenia przedemerytalnego, czy też renty socjalnej. Przeciętna miesięczna liczba zawieszonych lub zmniejszonych świadczeń wynosiła w roku 2006 - 50,9 tys.

Na bieżąco Zakład przyznawał i wypłacał różnego rodzaju dodatki i świadczenia dla swoich świadczeniobiorców tj. dodatki kombatanckie, za tajne nauczanie, ryczałty energetyczne, świadczenia pieniężne dla żołnierzy górników, dla osób deportowanych, deputaty węglowe dla kolejarzy, górnicze deputaty węglowe, dodatki kompensacyjne. Dla inwalidów wojennych posiadających samochód refundował składki na obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej i składki na dobrowolne ubezpieczenie auto casco.

W 2006 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalał kapitał początkowy osobom ubezpieczonym, urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r.

W ramach realizacji zadań związanych z ustalaniem kapitału początkowego w roku 2006, zarejestrowano ogółem 804,8 tys. wniosków o ustalenie bądź przeliczenie kapitału początkowego z tego:

- wniosków pierwszorazowych	725,2 tys.
- wniosków ponownych	79,6 tys.

W analizowanym okresie wydano w przedmiotowym zakresie 1,2 mln decyzji.

W związku z występującym w oddziałach ZUS zróżnicowaniem liczby osób ubezpieczonych, którym należy ustalić kapitał początkowy, podjęto decyzję mającą na celu zintensyfikowanie procesu wydawania decyzji. W tym celu z oddziałów Zakładu, w których pozostało najwięcej wniosków do załatwienia, akta kapitału początkowego przekazywane są do oddziałów, w których wnioski zostały już załatwione.

Dyrektorzy otrzymali pełnomocnictwo Prezesa Zakładu do wydawania decyzji w sprawie kapitału początkowego spoza swojego terenu działania.

W wyniku opracowania stosownych wniosków Prezes ZUS podjął decyzje o przyznaniu lub odmowie świadczenia wyjątkowego dla 7 097 osób, z tego:

- decyzji pozytywnych	1 856,
- decyzji negatywnych	5 241.

Ponadto w analizowanym okresie przyznano 723 osobom świadczenia honorowe z tytułu ukończenia 100 lat życia.

Niezależnie od bieżących zadań Zakład realizował dodatkowe zadania, do których należały:

- przyznawanie emerytur zamiast rent z tytułu niezdolności do pracy dla osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949r., które osiągnęły wiek emerytalny,
- przeprowadzenie od 1 marca 2006r. waloryzacji emerytur, rent, rent socjalnych, świadczeń i zasiłków przedemerytalnych oraz podwyższenie świadczeń najniższych i dodatków,
- realizacja II etapu przeliczenia wysokości emerytur i rent obliczonych od kwoty bazowej niższej niż 100% przeciętnego wynagrodzenia dla osób urodzonych przed 1.01.1930r. oraz po osobach urodzonych przed tym dniem,
- realizacja kolejnego IV etapu podwyższenia rent inwalidów wojennych i wojskowych oraz rent rodzinnych po tych inwalidach,
- realizacja uchwał Sądu Najwyższego z 15.02.2006r. i 20.07.2006r. w sprawie przeliczenia podstawy wymiaru emerytury dla osoby uprawnionej wcześniej do innego świadczenia,
- realizacja uchwały Sądu Najwyższego z dnia 12.05.2005r. w sprawie obliczenia podstawy wymiaru renty wypadkowej bez stosowania ograniczenia do 250% - w przypadkach, gdy podstawę wymiaru tej renty stanowiła podstawa wymiaru wcześniejszego świadczenia,
- wydawanie nowej legitymacji emeryta-rencisty – zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 12.08.2004r.

Realizacja zadań dodatkowych przebiegała bez zakłóceń, a oddziały Zakładu były przygotowane merytorycznie, jak również pod kątem zabezpieczenia odpowiednich urządzeń informatycznych do przeprowadzenia zadań.

2) Świadczenia krótkoterminowe

Podstawowym zadaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie świadczeń krótkoterminowych jest przyznawanie i wypłata świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (z ubezpieczenia chorobowego) tj.: zasiłków chorobowych, wyrównawczych, macierzyńskich, opiekuńczych i świadczeń rehabilitacyjnych oraz krótkoterminowych świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia wypadkowego: zasiłków chorobowych, wyrównawczych i świadczeń rehabilitacyjnych.

Ponadto ZUS wypłaca świadczenia krótkoterminowe:

- ubezpieczonym, których płatnicy składek zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego ponad 20 ubezpieczonych,
- ubezpieczonym prowadzącym działalność pozarolniczą i osobom z nimi współpracującym,
- ubezpieczonym będącym duchownymi,
- osobom uprawnionym do zasiłków za okres po ustaniu ubezpieczenia.

Pozostałym ubezpieczonym świadczenia te ustalają i wypłacają płatnicy składek, którzy zaliczają wypłacone kwoty w ciężar składek na ubezpieczenia społeczne. Jednym z zadań ZUS jest udzielanie wyjaśnień w tych sprawach, wydawanie decyzje dot. prawa do świadczeń i ich wysokości, prowadzenie szkoleń dla pracowników realizujących u płatników składek zadania z tym związane.

Ponadto pion świadczeń krótkoterminowych ZUS ustala i wypłaca także zasiłki pogrzebowe.

W 2006 roku w Zakładzie zrealizowano 3 230,8 tys. wypłat zasiłków z ubezpieczeń społecznych, z tego:

- 2 986 tys. zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa,
- 99,9 tys. zasiłków z ubezpieczenia wypadkowego,
- 144,9 tys. zasiłków pogrzebowych.

W analizowanym okresie zarejestrowano do realizacji wypłat zasiłków 2 117,2 tys. zwolnień lekarskich od pracy. Utrzymano bardzo wysoki wskaźnik terminowości tych wypłat wynoszący 99,97%. Zrealizowano także ok. 3 tys. wypłat świadczeń rodzinnych przysługujących za okres do 31 sierpnia 2005 r. Po tej dacie ZUS nie ma obowiązku wypłaty

przedmiotowych świadczeń, są one realizowane przez organy samorządowe (za okres do 31 sierpnia 2006 r. także przez płatników składek).

W wyniku kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy wykonywanej przez lekarzy orzeczników ZUS w 2006r. zakwestionowano orzeczenia obejmujące 138,9 tys. dni. W wyniku tej kontroli prawa do zasiłku chorobowego pozbawiono za 131,2 tys. dni zasiłkowych, na kwotę 3 969 tys. Na podstawie tych orzeczeń oddziały ZUS wydały 27,6 tys. decyzji o skróceniu okresu orzeczonej niezdolności do pracy i odmowie prawa do zasiłku chorobowego.

W 2006 roku skontrolowano prawidłowość wykorzystywania zwolnień lekarskich 65,5 tys. osób, z tego 33,4 tys. osób prowadzących działalność pozarolniczą i 5,6 tys. osób pobierających świadczenie rehabilitacyjne. W wyniku tych działań wstrzymano wypłatę 2,4 tys. świadczeń na kwotę 3 009, 2 tys. zł (79 tys. dni), z czego:

- 1, 4 tys. osobom prowadzącym pozarolniczą działalność, za 44,4 tys. dni, na kwotę 1 474,5 tys. zł.,
- 26, 4 tys. pracowników, za 18,9 tys. dni na kwotę 893,8 tys. zł,
- 296 osobom pobierającym świadczenie rehabilitacyjne, za 18,6 tys. dni, na kwotę 627,9 tys. zł.

Z powodu niedostarczenia zwolnienia lekarskiego w ciągu 7 dni od daty jego otrzymania, co jest wymagane przepisami ustawy, obniżono zasiłki o 25%, dotyczyło to:

- 158 tys. zasiłków chorobowych za 777 tys. dni, na kwotę 5 931,6 tys. zł.,
- 1,2 tys. zasiłków opiekuńczych za 3,9 tys. dni, na kwotę 29,7 tys. zł.

Ponadto ograniczono wysokość podstawy wymiaru zasiłków chorobowych i świadczenia rehabilitacyjnego przysługujących za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego do 100% przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do:

- 70,1 tys. wypłat zasiłków chorobowych za 1 076,5 dni, na kwotę 46 538,2 tys. zł,
- 11,5 tys. wypłat świadczeń rehabilitacyjnych za 367,1 tys. dni, na kwotę 12 547,8 tys. zł.

W styczniu i lutym 2006 r. Zakład przekazał świadczeniobiorcom informacje o dochodach z tytułu zasiłków z ubezpieczenia chorobowego i z ubezpieczenia wypadkowego oraz pobranych w 2005 r. zaliczkach na podatek dochodowy od osób fizycznych. Akcją objętych zostało 787 tys. świadczeniobiorców pobierających te świadczenia.

Ponadto w 2006 roku rozpatrując sprawy świadczeń rehabilitacyjnych wydano 188,9 tys. decyzji w sprawach tych świadczeń (84,3% więcej niż w 2005r.), z tego 164 tys. decyzji przyznających (85,1 % więcej niż w 2005r.). Ogółem rozpatrzono 208,3 tys. wniosków o świadczenie rehabilitacyjne. Warto zaznaczyć, iż świadczenia rehabilitacyjne są wypłacane zarówno przez płatników składek jak i przez ZUS, ale bez względu na to kto jest płatnikiem świadczenia, w każdej sprawie decyzję wydaje ZUS.

W okresie sprawozdawczym w Zakładzie załatwiono 1 340,2 tys. spraw dotyczących potwierdzania okresu pobierania zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

W 2006 r. sporządzono dokumenty zgłoszeniowe i wyrejestrowujące za okres od grudnia 2005 r. do listopada 2006 r. W okresie tym sporządzono 184,6 tys. dokumentów zgłoszeniowych i wyrejestrowujących:

- 181 tys. za osoby pobierające zasiłki macierzyńskie i zasiłki w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- 2,1 tys. za osoby pobierające zasiłki wychowawcze.

Zakład sporządzał ponadto raporty miesięczne za osoby pobierające zasiłki wypłacone w okresie od grudnia 2005r. do listopada 2006r oraz raporty korygujące wystawione w 2006 r. W okresie tym sporządzono 3 200,3 tys. dokumentów rozliczeniowych.

W analizowanym okresie w pionie świadczeń krótkoterminowych załatwiono w formie pisemnej 105,3 tys. spraw indywidualnych z zakresu wyjaśniania przepisów zasiłkowych, które wpłynęły od ubezpieczonych i płatników składek. Z tej liczby 15,8 tys. spraw zostało zakończonych wydaniem decyzji.

W 2006 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako instytucja właściwa do realizacji przepisów unijnych w zakresie świadczeń pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa oraz zasiłków pogrzebowych wystawił 4,7 tys. formularzy w związku z wnioskami o świadczenia przysługujące z ustawodawstwa innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

Komórki zasiłków otrzymały z zagranicznych instytucji i rozpatrzyły ok. 1 tys. wniosków o świadczenia z polskiego ubezpieczenia. Ponadto Zakład występował do instytucji zagranicznych o zwrot kosztów, zleczonych przez te instytucje, badań lekarskich.

W analizowanym okresie wystawiono 151,2 tys. legitymacji ubezpieczeniowych dla ubezpieczonych i członków ich rodzin.

Realizując potrzeby płatników składek w zakresie interpretacji obowiązujących przepisów zasiłkowych oraz wdrażania zmian w przepisach dotyczących zasiłków z ubezpieczenia społecznego, ZUS zorganizował 59 szkoleń przeznaczonych dla pracowników realizujących zadania zasiłkowe w swoich zakładach pracy.

Niezależnie od bieżących zadań Zakład Ubezpieczeń Społecznych w 2006 roku realizował następujące zadania z zakresu świadczeń krótkoterminowych:

- w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 30 stycznia 2006 r. w sprawie uznania za niezgodny z Konstytucją RP przepis o skróceniu okresu wypłaty zasiłku wychowawczego z powodu pobierania zasiłku macierzyńskiego w trakcie korzystania z urlopu wychowawczego, ustalono prawo i wypłacono zasiłek wychowawczy, zarówno w przypadku wypłat własnych jak i wtedy, gdy zasiłek był pierwotnie wypłacany przez pracodawcę,
- w okresie od 1 września 2005 r. do 31 sierpnia 2006 r. Zakład sprawował nadzór nad realizacją przepisów o świadczeniach rodzinnych przez płatników składek. W związku z przejęciem od 1 września 2006 r. od pracodawców przez organy samorządowe wypłat świadczeń rodzinnych przeprowadzono akcję informacyjną dla pracodawców o braku podstawy prawnej do wypłaty świadczeń rodzinnych należnych za okres od 1 września 2006 r. oraz do rozliczania ich w ciężar składek na ubezpieczenia społeczne,
- w grudniu 2006 r. wdrożono zmiany w zakresie ustalania prawa i wypłaty zasiłków macierzyńskich wynikających z nowelizacji Kodeksu pracy oraz ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

3. Świadczenia emerytalno-rentowe realizowane na podstawie umów międzynarodowych

W roku 2006 wyznaczone przez Prezesa Zakładu jednostki organizacyjne ZUS realizujące umowy międzynarodowe (JRUM) funkcjonujące w oddziałach ZUS w: Łodzi, Nowym Sączu, Opolu, Szczecinie i I Oddziale w Warszawie:

- załatwiały sprawy emerytalno-rentowe osób posiadających okresy ubezpieczenia przebyte w państwach członkowskich UE/EOG i innych państwach umownych prowadząc postępowanie międzynarodowe we współpracy z zagranicznymi instytucjami ubezpieczeniowymi:

- 24 państw członkowskich UE (Austrii, Belgii, Cypru, Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Malty, Niemiec, Portugalii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch),
- 3 państw EOG (Islandii, Lichtensteinu, Norwegii),
- Szwajcarii,
- 5 państw umownych „pozaunijnych” (Bułgarii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Macedonii, Serbii i Czarnogóry),
- realizowały wypłaty polskich emerytur i rent podlegających koordynacji dla 17,4 tys. osób zamieszkałych w Polsce (uprawnionych równocześnie do świadczeń zagranicznych z państw członkowskich UE/EOG i innych państw umownych) na kwotę 195 605,1 tys. zł. W stosunku do roku ubiegłego liczba wypłat wzrosła o 15,7%, a kwota wypłat o 30,2%,
- realizowały wypłaty polskich emerytur i rent dla 20,8 tys. osób zamieszkałych za granicą w państwach członkowskich UE/EOG oraz państwach umownych spoza UE/EOG, z którymi łączą Polskę umowy dwustronne - głównie w Niemczech (8 tys. wypłat), Francji (3,5 tys. wypłat), Republice Czeskiej (2,9 tys. wypłat), na kwotę 199 601,9 tys. W stosunku do roku ubiegłego nastąpił wzrost liczby wypłat o 6,4%, a wzrost kwoty wypłat o 14,7 %,
- kontynuowały wypłaty uzupełnień z FUS przyznanych wcześniej niektórym rencistom zagranicznym zamieszkałym w Polsce, otrzymującym świadczenia zagraniczne w wysokościach niższych od kwoty najniższej emerytury - renty polskiej. Dotyczyło to 217 osób uprawnionych do świadczeń przyznanych przez instytucje ubezpieczeniowe z b. ZSRR, b. Jugosławii i b. Czechosłowacji,
- wypłacały zasiłki pogrzebowe po emerytach, rencistach i członkach ich rodzin realizowane na podstawie umów międzynarodowych o zabezpieczeniu społecznym. Ogółem wydano 815 decyzji w sprawach zasiłków pogrzebowych na kwotę 3 930,7 tys. zł.

Do jednostek ZUS realizujących umowy międzynarodowe w 2006 r. wpłynęło łącznie 37 tys. wniosków o świadczenia emerytalno-rentowe podlegające koordynacji na podstawie Rozporządzeń Wspólnotowych tj. o 33,3 % więcej w stosunku do roku 2005, z tego:

- 31,3 tys. wniosków pierwszorazowych i wymagających wydania decyzji zamiennych o polskie świadczenia:

- od osób zamieszkałych w Polsce (17 tys. wniosków),
- od osób zamieszkałych w państwach członkowskich UE/EOG (13,5 tys. wniosków), głównie w Niemczech (5,2 tys. wniosków), Austrii (1,5 tys. wniosków), Szwecji (1,5 tys. wniosków),
- od osób zamieszkałych w państwach, z którymi łączą Polskę umowy dwustronne o zabezpieczeniu społecznym poza UE/EOG oraz pozostałych państwach poza UE/EOG (0,7 tys.),
- 5,7 tys. wniosków o zagraniczne świadczenia emerytalno-rentowe od osób zamieszkałych w Polsce – posiadających okresy ubezpieczenia w państwach członkowskich UE/EOG - głównie przebyte w Niemczech (1,9 tys.) i Czechach (1,9 tys.) oraz posiadających okresy ubezpieczenia w państwach, z którymi łączą Polskę umowy dwustronne o zabezpieczeniu społecznym poza UE/EOG.

W 2006 r. najwięcej wniosków (13,3 tys. tj. 36% wszystkich wniosków) o świadczenia podlegające koordynacji wspólnotowej otrzymał Oddział w Nowym Sączu –WRUM 1.

W badanym okresie JRUM-y wydały 29,2 tys. decyzji dotyczących polskich emerytur i rent (pierwszorazowych, zamiennych i odmownych) – o 32,1% więcej niż w 2005 roku - z tego: 13,1 tys. - osobom zamieszkałym za granicą i 16,1tys. - osobom zamieszkałym w Polsce.

Od decyzji wydanych przez JRUM wpłynęło w 2006 r. 820 odwołań do sądu (2,8% wydanych decyzji).

Do sądu przekazano 726 spraw (2,5% wydanych decyzji). Sądy wydały 656 orzeczeń, w tym 80 zmieniających decyzję ZUS (tj. 12,2% orzeczeń ogółem i 0,27% wydanych decyzji).

Poza wnioskami o świadczenia emerytalno-rentowe na podstawie umów międzynarodowych do JRUM wpłynęło 95,2 tys. korespondencji (pism, formularzy i innych dokumentów) od osób zainteresowanych świadczeniami emerytalno-rentowymi podlegającymi koordynacji oraz od instytucji zagranicznych współpracujących z Zakładem przy rozpatrywaniu takich wniosków.

W 2006 r. JRUM-y pośredniczyły w przekazywaniu 6,8 tys. świadczeń zagranicznych osobom zamieszkałym w Polsce emitując zlecenia dewizowe ZUS do realizacji wypłat tych świadczeń w bankach - w tym ok. 5,2 tys. świadczeń niemieckich, przekazywanych przez Urzędy zaopatrzeń dla ofiar wojny oraz 0,3 tys. francuskich rent z ubezpieczenia dodatkowego.

Tak jak w roku ubiegłym – z powodu zwiększania się liczby bezpośrednich transferów świadczeń zagranicznych na konta bankowe osób uprawnionych zamieszkałych w Polsce - liczba świadczeń zagranicznych przekazywanych za pośrednictwem Zakładu maleje - w stosunku do roku 2005 o 1,7 tys. tj. o 20%.

W 2006 r. Zakład wypłacił 2,6 tys. świadczeń specjalnych w kwocie 4 769,5 tys. zł dla polskich kombatanów i osób represjonowanych (realizowanych na podstawie decyzji Prezesa Rady Ministrów RP). Świadczenia te, finansowane z budżetu państwa, przekazywane są kwartalnie osobom uprawnionym przez Centralne Biuro Obsługi Umów Międzynarodowych w I Oddziale ZUS w Warszawie, za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych i placówek konsularnych RP w państwach zamieszkania polskich kombatanów. Kwartalna wysokość świadczeń specjalnych wynosi 24% kwoty bazowej. Z uwagi na zaawansowany wiek tej grupy osób liczba wypłacanych świadczeń zmniejszyła się w stosunku do 2005 roku o 593 tj. o 18,3%.

W 2006 r. Jednostki organizacyjne ZUS realizujące umowy międzynarodowe zostały przygotowane do realizacji przepisów wspólnotowych dotyczących koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń emerytalno-rentowych w stosunkach ze Szwajcarią (od 01.04.2006 r.) oraz do realizacji umowy polsko – bułgarskiej o zabezpieczeniu społecznym z 2005 r. (od 01.11.2006 r.).

4. Orzecznictwo lekarskie dla celów rentowych, prewencja rentowa i wypadkowa

W 2006 roku wpłynęło ogółem 1 410,7 tys. wniosków o wydanie orzeczenia przez lekarza orzecznika (o 2,8 % mniej niż w 2005 r.).

Lekarze orzecznicy ZUS wydali w analizowanym okresie łącznie 1 323,4 tys. orzeczeń. W liczbie tej 311,7 tys. orzeczeń wydanych zostało w ramach wykonywania zadań związanych z kontrolą prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy oraz wystawiania zaświadczeń lekarskich – z czego w 23,2 tys. przypadkach (7,4% wydanych w tych sprawach orzeczeń) wystawione zostało zaświadczenie ustalające wcześniejszą datę ustania niezdolności do pracy.

Pozytywnym zjawiskiem z punktu widzenia zadań Zakładu jest wzrost liczby orzeczeń o potrzebie rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS – w 2006 r. wydano 80,7 tys. orzeczeń (o 16,1 % więcej niż w roku 2005).

Łączna liczba badań wykonanych przez konsultantów Zakładu – lekarzy i psychologów, badań domowych i przeprowadzonych obserwacji szpitalnych wyniosła w 2006 r. 235,4 tys. i w porównaniu z rokiem 2005 zmniejszyła się o 1,5%.

Rok 2006 był drugim rokiem funkcjonowania w Zakładzie komisji lekarskich. Na przestrzeni tego roku do komisji lekarskich skierowano łącznie 118,1 tys. wniosków o wydanie orzeczenia – co stanowi 11,5 % wniosków o wydanie orzeczenia przez lekarza orzecznika ZUS. Należy zaznaczyć, że w 2005 r. komisje lekarskie rozpoczynały swoją działalność w różnym czasie. Początkowo było ich 63, a kolejne komisje lekarskie były powoływane stopniowo. Liczba wniosków o wydanie orzeczenia skierowanych do komisji lekarskich w roku 2006 i 2005 jest nieporównywalna. Istotne jest to, że w kolejnych kwartałach 2006 r. liczba wniosków o wydanie orzeczenia zmniejsza się (o 13 % w IV kwartale w porównaniu z I kwartałem 2006 r.).

Komisje lekarskie Zakładu wydały w 2006 r. łącznie 116,5 tys. orzeczeń, z czego 106,9 tys. (tj. 91,7 %) zostało wydanych w związku z wniesieniem sprzeciwu przez osobę zainteresowaną.

Wprowadzenie możliwości wniesienia przez osobę zainteresowaną sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika i skierowania sprawy do rozpatrzenia przez komisję lekarską Zakładu miało wpływ na zmniejszenie liczby odwołań od decyzji organu rentowego do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Na przestrzeni 2006 r. do sądów pracy i ubezpieczeń społecznych wpłynęło 53,5 tys. odwołań (o 13,6 % mniej niż w roku 2005). Sądy pracy i ubezpieczeń społecznych wydały w 2006 r. 56,6 tys. wyroków w tych sprawach i uwzględniły odwołanie ubezpieczonego w 14,4 tys. przypadkach, co stanowi 25,4 % wydanych w 2006 r. w tych sprawach wyroków (dla porównania w roku 2005 odsetek wyroków zmieniających decyzje ZUS wynosił 28,5%, a w 2004 r. – 33,2 %).

W ramach nadzoru nad wykonywaniem orzecznictwa o niezdolności do pracy rozpatrzono 6,9 tys. spraw.

Na realizację zadań z zakresu prewencji rentowej w 2006 roku zaplanowano 110 000 tys. zł. Wydatki wyniosły 99 169,6 tys. zł., co stanowi 90,15 % środków finansowych planowanych na realizację tych zadań. Wykonanie planu rzeczowo - finansowego w zakresie prewencji rentowej w 2006 roku w stosunku do 2005 roku wzrosło o 23 punkty procentowe.

W celu realizacji programu rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej Zakład zawarł w wyniku postępowań konkursowych 88 umów na świadczenie usług rehabilitacyjnych z 48 ośrodkami.

W 2006 roku Zakład dysponował ponad 72 tys. miejsc w ośrodkach rehabilitacyjnych (wzrost o ponad 15 tys. miejsc w stosunku do 2005 roku). Rehabilitację leczniczą w ramach prewencji rentowej ukończyło 68 041 ubezpieczonych skierowanych do ośrodków rehabilitacyjnych (wzrost o ponad 14 tys. w stosunku do 2005 roku) w następujących grupach schorzeń:

- narządu ruchu w systemie stacjonarnym i ambulatoryjnym,
- układu krążenia w systemie stacjonarnym i ambulatoryjnym,
- układu oddechowego w systemie stacjonarnym,
- psychosomatycznych w systemie stacjonarnym i ambulatoryjnym.

Ponadto w 2006 roku Zakład kontynuował działania dotyczące upowszechniania wiedzy o programie rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej wśród lekarzy leczących i ubezpieczonych, co przyczyniło się do wzrostu o 21 % w stosunku do 2005 roku liczby wniosków o rehabilitację leczniczą wystawianych przez lekarzy leczących. Dla osób, które z różnych względów nie mogły korzystać z rehabilitacji leczniczej w trybie stacjonarnym Zakład zwiększył dostępność do tego świadczenia w trybie ambulatoryjnym.

Na realizację zadań z zakresu prewencji wypadkowej w 2006 roku zaplanowano 2 000 tys. zł. Wydatki wyniosły 1 892 tys. zł., co stanowi 94 % środków finansowych planowanych na realizację tych zadań. Wykonanie planu rzeczowo - finansowego w zakresie prewencji wypadkowej w 2006 roku wzrosło w stosunku do 2005 roku o 10 punktów procentowych.

W 2006 roku Zakład zamówił w drodze postępowania o zamówienie publiczne 5 prac naukowo-badawczych mających na celu eliminację lub ograniczenie przyczyn powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe oraz analizę dotyczącą wypadków przy pracy w latach 2005-2006 według przyczyn, okoliczności i skutków w budownictwie, przemyśle przetwórczym i transporcie. Ponadto Zakład kontynuował upowszechnianie wśród pracodawców wiedzy o zagrożeniach powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe oraz o sposobach im przeciwdziałania.

5. Prowadzenie indywidualnych kont ubezpieczeniowych i kont płatników składek

Na dzień 31.12.2006 r. liczba kont płatników w Centralnym Rejestrze Płatników ogółem wynosiła 4 256 984, w tym kont aktywnych 2 301 324. W roku 2006 średnio miesięcznie było 4 145 913 kont ogółem, w tym aktywnych – 2 276 022. Średnia miesięczna liczba płatników, którzy przesyłali komplet dokumentów rozliczeniowych wynosiła 1 837 815.

Liczba osób zarejestrowanych w Centralnym Rejestrze Ubezpieczonych (CRU) wg stanu na dzień 31.12.2006r. wynosiła:

- osoby podlegające ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu 14 055 478 osób,
- osoby podlegające tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu 3 733 995 osób.

W ramach realizacji zadań związanych z wysyłką Informacji o stanie konta ubezpieczonego monitorowano przebieg wysyłki informacji oraz sporządzano raporty zbiorcze z obsługi reklamacji dotyczących tych informacji za lata 1999 - 2005.

6. Realizacja dochodów

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w 2006 r., wykorzystując posiadane uprawnienia i dostępne środki, kontynuował działania w zakresie przymusowego oraz bezegzekucyjnego dochodzenia należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, a także składek na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Stan zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne na dzień 31.12.2006 r. wynosił 9 266 820 tys. zł. i był porównywalny do stanu zadłużenia z 2005 roku.

Wskaźnik ściągłości składek za 2006 rok wyniósł 97,4 %.

Dochodzenie należności z tytułu składek jest jednym z podstawowych zadań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, realizowanych w ramach przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 r, Nr 11, poz. 74 ze zm.). Zadanie to jest realizowane przez Zakład zarówno na drodze egzekucyjnej (przymusowe dochodzenie należności), jak również poprzez stosowanie przewidzianych prawem bezegzekucyjnych (umownych) form odzyskiwania należności.

W wyniku podjętych działań egzekucyjnych, w 2006 roku odzyskano należności Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na kwotę 1 281 227,5 tys. zł, tj. o 12 % więcej niż w 2005 roku.

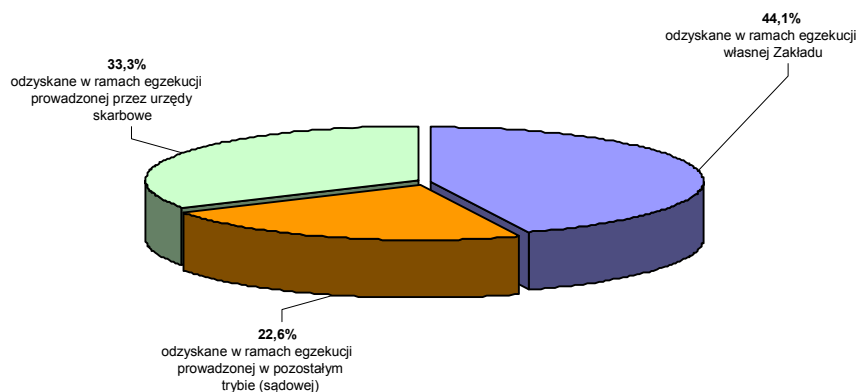
Poniższe zestawienie prezentuje skalę wpływów w wyniku wszczęcia postępowań egzekucyjnych:

(kwoty w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	rok 2005	rok 2006	wskaźnik (%) 4:3
1	Ogółem	1 143 986,9	1 281 227,5	112,0
2	Razem - wpłaty z egzekucji, z tego:	860 213,7	914 10,7	106,3
2.1.	wpłaty z egzekucji prowadzonej przez dyrektora oddziału ZUS (własnej)	406 422,8	378 085,6	93,0

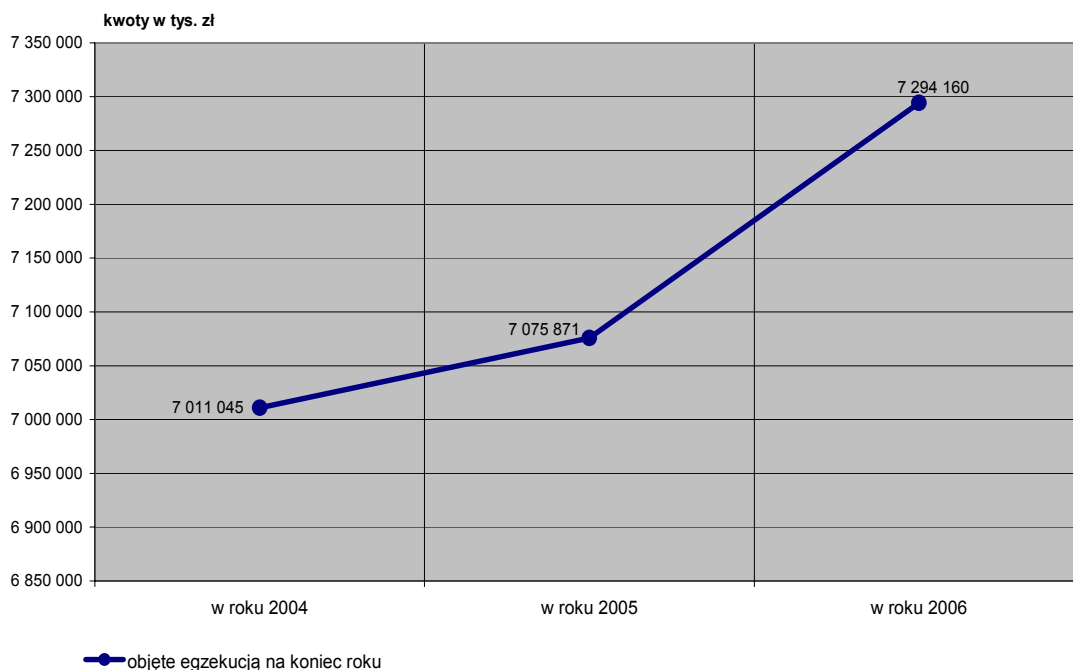
2.2.	wpłaty z egzekucji prowadzonej przez naczelnika urzędu skarbowego (US)	273 725,5	313 396,6	114,5
2.3.	wpłaty z egzekucji w pozostałym trybie (komornik sądowy, syndyk masy upadłości)	180 065,4	222 528,5	123,6
3	Razem - wpłaty dobrowolne, dokonane przez płatników po wdrożeniu egzekucji, tego:	283 773,2	367 216,8	129,4
3.1.	wpłaty po wdrożeniu egzekucji dyrektora oddziału ZUS (własnej)	176 210,6	186 549,3	105,9
3.2.	wpłaty po wdrożeniu egzekucji naczelnika urzędu skarbowego (US)	90 231,1	113 540,1	125,8
3.3.	wpłaty po wdrożeniu egzekucji w pozostałym trybie	17 331,5	67 127,4	387,3

Wykres umieszczony poniżej obrazuje udział poszczególnych trybów egzekucji w wyegzekwowanych należnościach FUS.

W wyniku podjętych działań egzekucyjnych w 2006 roku, wzrosła kwota składek objętych przymusowym dochodzeniem.

Skalę wzrostu wysokości kwot objętych postępowaniami egzekucyjnymi w kolejnych latach, przedstawia poniższy wykres.

Podjęte działania egzekucyjne przyczyniły się do odzyskania na przestrzeni 2006 roku należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na wyższym niż w 2005 roku poziomie.

Skalę odzyskanych należności prezentuje zestawienie umieszczone poniżej.

(kwoty w tys. zł)

Wyszczególnienie	kwoty odzyskane w 2005 roku	kwoty odzyskane w 2006 roku	wskaźnik 3:2
Ubezpieczenie zdrowotne	280 293,0	287 908,1	102,7
Fundusz Pracy i FGŚP	87 686,7	88 079,9	100,4

Na podstawie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład może udzielać płatnikom składek ulg w postaci układów ratalnych i odroczeń terminów płatności.

Poniższa tabela obrazuje skalę udzielonych przez Zakład ulg na spłatę zadłużenia, w tym liczby zawartych i zerwanych układów ratalnych, wskazując, iż w 2006 r. zakres udzielanych układów uległ obniżeniu.

(kwoty w tys. zł.)

w 2005 roku				w 2006 roku			
Układy zerwane	układy zawarte			układy zerwane	układy zawarte		
	liczba	kwota składek	kwota odsetek		liczba	kwota składek	kwota odsetek
7 767	22 678	505 885,7	116 126,8	6 904	19 101	449 846,2	102 453,8

Zakład, w zależności od charakteru zobowiązań, może umarzać należności z tytułu składek w całości lub w części. Wyjątek stanowią należności z tytułu składek w części finansowanej przez ubezpieczonych nie będących jednocześnie płatnikami składek, które nie podlegają umorzeniu. Zakład posiada uprawnienie do umarzania należności dopiero wówczas, gdy wyczerpane zostaną inne sposoby odzyskania należności, a więc gdy na podstawie analizy konkretnej sprawy, stwierdzony zostanie brak możliwości odzyskania należności na drodze egzekucyjnej lub spłaty zadłużenia w ramach ulgi, jaką jest układ ratalny.

Zakres pozytywnie rozpatrzonych wniosków o umorzenie należności FUS (liczby decyzji o umorzeniu) wraz z podaniem kwot umorzonych należności i podstawy prawnej – na przestrzeni 2005 i 2006 r. przedstawia poniższa tabela.

(kwoty w tys. zł.)

Podstawy prawne umorzeń	w 2005 roku			w 2006 roku		
	liczba decyzji	kwota składek	kwota odsetek za zwłokę	liczba decyzji	kwota składek	kwota odsetek za zwłokę
ustawa z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawa z dnia 18 grudnia o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw	17053	199921,2	345468,9	8531	137570,8	220595,8
ustawa z dnia 30 sierpnia 2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców	118	93869,3	111264,3	28	3072,7	2943,2
ustawa z dnia 15 kwietnia 2005r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej	0	0	0	36	14191,5	5314,7
ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego w latach 2003-2006	1	871,0	1 774,0	1	25,3	0

ustawa z dnia 30 października 2002r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy	1	34186,2	101736,7	0	0	0
RAZEM	17173	328 847,7	560 243,9	8596	154 860,3	228 853,7

Większość udzielanych przez Zakład ulg i dokonywanych umorzeń stanowi pomoc publiczną i podlega przepisom ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. Nr 123, poz. 1291 ze zm.) oraz przepisom wspólnotowym. Przy rozpatrywaniu wniosków przedsiębiorców o udzielenie ulgi lub umorzenie należności Zakład badał występowanie przesłanek uznania wsparcia za pomoc publiczną, określonych w art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE). Jeżeli wsparcie spełniało przesłanki określone w powołanym wyżej przepisie, jednakże wartość pomocy nie przekraczała pułapu określonego dla pomocy *de minimis* (100 tys. euro), udzielana ulga lub umorzenie nie wymagały notyfikacji Komisji Europejskiej. Natomiast po przekroczeniu powyższego progu planowane wsparcie wymagało uzyskania opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz akceptacji ze strony Komisji Europejskiej. Wszystkie przypadki wsparcia udzielonego przez Zakład w 2006 r. stanowiły pomoc *de minimis*.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące skali udzielonej pomocy publicznej w latach 2005 i 2006 wraz z podaniem wartości pomocy wskazując, że w 2006 roku w porównaniu z 2005 rokiem spadła liczba przypadków udzielonej pomocy publicznej oraz w sposób znaczący zmniejszyła się wartość udzielonego przez Zakład wsparcia.

(kwoty w tys. zł)

Forma pomocy (kod)	w 2005 roku		w 2006 roku	
	liczba przypadków	wartość pomocy netto	liczba przypadków	wartość pomocy netto
umorzenie składek (A2.10)	361	133 963,3	126	3 650,4
umorzenie odsetek (A2.11)	317	215 683,4	109	2 777,8
odroczenie terminu płatności (C2.4)	46	14,2	63	5,5
rozłożenie na raty (C2.5)	4713	5 439,4	4606	1 995,0
RAZEM	5437	355 100,3	4904	8 428,7

Przyczyną spadku wartości udzielonej pomocy publicznej był głównie fakt, iż w 2006 roku nie występowały przypadki umorzeń na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (Dz.U. Nr

213, poz. 1800 ze zm.). Ponadto w 2006 roku zmniejszyła się liczba przypadków umorzeń na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz.U. Nr 155, poz. 1287 ze zm.), a co za tym idzie zmniejszyła się wartość netto pomocy publicznej.

III. DYSPONOWANIE ŚRODKAMI FINANSOWYMI FUNDUSZY

1. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

1) Przychody

Przychody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ich struktura przedstawiały się następująco:

(kwoty w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykonanie 2005r.	Plan na 2006r po zmianach.	Wykonanie 2006r.	% 4:3	% 4:2	Struktura przychodów 2006 r.	
						wg przy- pisu	wg wpły- wów
PRZYCHODY							
- PRZYPIS	112 592 190	120 048 641	123 900 568	103,2	110,0	100,0	X
- WPLYWY	110 980 840	118 022 105	120 859 150	102,4	108,9	X	100,0
1. Składki na ubezpieczenia społeczne							
- przypis	78 688 580	81 475 482	82 706 806	101,5	105,1	66,8	X
- wpływy	77 426 171	80 172 538	80 546 987	100,5	104,0	X	66,6
2. Dotacja z budżetu	20 112 107	24 483 424	24 483 424	100,0	121,7	19,8	20,3
a) celowa	3 612 402	3 614 965	3 531 203	97,7	97,8	2,9	2,9
b) uzupełniająca	16 499 705	20 868 459	20 952 221	100,4	127,0	16,9	17,4
3. Refundacja z tytułu przekazania składek do OFE	12 575 416	12 759 774	14 920 385	116,9	118,6	12,0	12,3
4. Różne przychody							
- przypis	1 216 087	1 329 961	1 789 953	134,6	147,2	1,4	X
- wpływy	867 146	606 369	908 354	149,8	104,8	X	0,8

Przychody ze składek

Główną pozycję przychodów stanowiły przypisane składki na ubezpieczenia społeczne, które stanowiły 66,8% przychodów ogółem. Ich wysokość wyniosła 82 706 806 tys. zł. była wyższa w stosunku do roku poprzedniego o 5,1%. Wpływy ze składek stanowiły 66,6% przychodów Funduszu według wpływów . W porównaniu do roku 2005 wzrosły o 4,0% i wyniosły 80 546 987 tys. zł, co stanowiło 100,5% planu po zmianach.

Dotacje z budżetu

Następną co do wielkości pozycją przychodów była dotacja budżetowa, która stanowiła 19,8% przychodów według przypisu .

Dotacja budżetowa w 2006 r. wyniosła 24 483 424 tys. zł, tj.100,0% planu po zmianach.

Z otrzymanej kwoty dotacji przeznaczono:

- 3 531 203 tys. zł. na dotację celową, co stanowiło 2,9% wpływów Funduszu,
- 20 952 221 tys. zł na uzupełnienie niedoboru środków Funduszu, co stanowiło 17,4% wpływów Funduszu.

Dotacja celowa przeznaczona była przede wszystkim na:

- wydatki i świadczenia pieniężne inne niż z ubezpieczenia społecznego zlecone Zakładowi do wypłaty na mocy odrębnych przepisów, w tym m.in. wypłatę świadczeń dla inwalidów wojennych i wojskowych oraz kombatantów 3 507 274 tys. zł,
- koszty obsługi wyżej wymienionych świadczeń 23 929 tys. zł.

Refundacja z tytułu przekazania składek do OFE

Kolejną istotną pozycję przychodów stanowiła refundacja z tytułu przekazania składek do OFE, która wyniosła 14 920 385 tys. zł tj. 12,0% przychodów ogółem Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Różne przychody

Różne przychody według przypisu w 2006 r. wyniosły 1 789 953 tys. zł. i stanowiły 1,4% przychodów ogółem Funduszu.

Na różne przychody według przypisu w 2006r. składały się m.in.:

- odpisy aktualizujące i rezerwy 842 958 tys. zł,
- pochodne i odsetki od należności z tytułu składek 781 690 tys. zł,
- zwroty nienależnie pobranych świadczeń z odsetkami 138 877 tys. zł,

- oprocentowanie środków na rachunkach bankowych 7 261 tys. zł.

Różne przychody według wpływów wyniosły 908 354 tys. zł, z czego zapłacone należności pochodne od składek wyniosły 781 251 tys. zł.

2) Koszty

Koszty Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ich struktura w 2006r. przedstawiały się następująco:

(kwoty w tys. zł)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykonanie 2005r.	Plan na 2006r. po zmianach	Wykonanie 2006r.	% 4:3	% 4:2	Struktura kosztów 2006 r.
KOSZTY OGÓLEM	111 169 442	119 791 012	119 762 998	100,0	107,7	100,0
1. Świadczenia pieniężne	107 397 599	114 926 094	115 908 467	100,9	107,9	96,8
a/ emerytury i renty	99 000 150	106 035 271	107 164 427	101,1	108,2	89,5
b/ pozostałe świadczenia	8 397 449	8 890 823	8 744 040	98,3	104,1	7,3
2. Wydatki bieżące	107 118	140 893	127 989	90,8	119,5	0,1
w tym :						
- prewencja rentowa	77 316	110 000	99 170	90,2	128,3	0,1
- prewencja wypadkowa	1 052	2 000	1 892	94,6	179,8	0,0
3. Odpis na działalność Zakładu	3 326 000	3 015 890	3 015 890	100,0	90,7	2,5
4. Koszty obsługi kredytów	244 811	436 979	182 244	41,7	74,4	0,2
5. Rezerwy	93 914	1 271 156	528 408	41,6	562,7	0,4

W 2006r. koszty ogółem wyniosły 119 762 998 tys. zł. i stanowiły 100,0% zaplanowanych kosztów w planie finansowym. W porównaniu do roku 2005 nastąpił wzrost kosztów ogółem o 8 593 556 tys. zł.

Koszty świadczeń pieniężnych

Koszty świadczeń pieniężnych finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowiły w 2006 r. 96,8% kosztów ogółem i wyniosły 115 908 467 tys. zł, tj. 100,9% planu według ustawy budżetowej. Z kwoty świadczeń pieniężnych 92,5% stanowiły emerytury i renty, natomiast 7,5% stanowiły pozostałe świadczenia.

Główną pozycję kosztów ogółem (89,5%) stanowiły wydatki na emerytury i renty, które wyniosły 107 164 427 tys. zł. i były wyższe od planu o 1 129 156 tys. zł.

Koszty pozostałych świadczeń w 2006r. wyniosły 8 744 040 tys. zł, co stanowiło 98,3% planu. Główną pozycję kosztów pozostałych świadczeń (42,1%) stanowią wydatki na zasiłki chorobowe, które wyniosły 3 680 836 tys. zł, tj. 90,9% planu.

Koszty bieżące

Koszty bieżące w 2006 roku wyniosły 127 989 tys. zł. i były niższe od zakładanych w planie o 9,2%. W ramach kosztów bieżących finansowane były koszty prewencji rentowej w wysokości 99 170 tys. zł, tj. 90,2% kwoty planowanej oraz koszty prewencji wypadkowej w wysokości 1 892 tys. zł, tj. 94,6% kwoty planowanej. Ponadto na koszty bieżące składały się koszty obsługi świadczeń finansowanych z budżetu państwa w kwocie 23 905 tys. zł. oraz wynagrodzenia dla płatników składek od wypłaconych świadczeń z funduszu chorobowego w kwocie 1 324 tys. zł.

Koszty obsługi kredytów

Koszty związane z obsługą zaciągniętych przez Fundusz kredytów (w ujęciu memoriałowym) wyniosły w 2006 roku 182 244 tys. zł. i stanowiły 41,7% kwoty planowanej.

Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Odpis na działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za rok 2006 wyniósł 3 015 890 tys. zł. i stanowił 2,5% kosztów ogółem.

Rezerwy

W 2006 r. dokonano odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu składek, nienależnie pobranych świadczeń a także dokonano utworzenia rezerw na zobowiązania w łącznej wysokości 528 408 tys. zł.

3) Wynik finansowy

W roku 2006 przychody Funduszu wg przypisu były wyższe o 4 137 570 tys. zł. od kosztów. Stan Funduszu na 31.12.2006 r. zwiększył się w stosunku do stanu na 31.12.2005 r. do kwoty (minus) 4 168 967 tys. zł.

Ponadto:

- środki pieniężne wyniosły 28 362 tys. zł,

- należności wyniosły	3 266 824 tys. zł,
w tym z tytułu:	
- składek na ubezpieczenia społeczne (po pomniejszeniu o dokonane odpisy aktualizujące)	1 683 895 tys. zł,
- wypłaty świadczeń styczniowych 2006r.	1 448 773 tys. zł,
- pozostałych należności (po pomniejszeniu o dokonane odpisy aktualizujące)	134 156 tys. zł,
- zobowiązania wyniosły	7 464 153 tys. zł,
w tym z tytułu:	
- kredytów bankowych (z odsetkami)	2 610 831 tys. zł,
- rozrachunków z tytułu nie odprowadzonej składki do OFE	627 859 tys. zł,
- dotacji roku następnego	1 450 000 tys. zł,
- podatku dochodowego od świadczeń	711 314 tys. zł,
- składek na ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń	791 428 tys. zł,
- rezerw	928 043 tys. zł,
- wpływów do wyjaśnienia	259 564 tys. zł,
- pozostałych zobowiązań	85 114 tys. zł.

2. Fundusz Rezerwy Demograficznej(FRD)

W 2006 roku zarządzanie portfelem aktywów FRD, odbywało się zgodnie z opracowaną pod koniec 2004 r. „Polityką inwestycyjną Funduszu Rezerwy Demograficznej” oraz rekomendacjami Komitetu do spraw Aktywów Finansowych.

Na 31 grudnia 2006 r. wartość aktywów Funduszu Rezerwy Demograficznej wyniosła 2 441,6 mln zł. W porównaniu z końcem 2005 r. oznacza to wzrost wartości aktywów FRD o 899,1 mln zł. Średnioroczny stan aktywów Funduszu ukształtował się na poziomie prawie 2 mld zł. W efekcie dokonywanych inwestycji średnioroczny udział akcji w portfelu inwestycyjnym FRD wyniósł 25,6%, natomiast bonów i obligacji skarbowych 60,6%.

W poniższej tabeli zaprezentowano wartości poszczególnych kategorii aktywów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie lokowania środków FRD na dzień 31.12.2005 r. i 31.12.2006 r.

Rodzaj aktywów	31.12.2005	31.12.2006
bony, obligacje i inne papiery wartościowe Skarbu Państwa	1 231 513	1 565 405
dłużne papiery wartościowe gwarantowane lub poręczane przez Skarb Państwa	0	0
depozyty bankowe i bankowe papiery wartościowe	1 000,0	147 731,0
papiery wartościowe emitowane przez gminy, związki gmin i miasto stołeczne Warszawa	0	0
akcje zdematerializowane, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538)	309 966	728 414
obligacje zdematerializowane, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538)	0	0
obligacje emitowane przez spółki publiczne, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539)	0	0
razem	1 542 479	2 441 550

Tabela poniżej przedstawia strukturę portfela FRD na 31.12.2006 r. oraz na 31.12.2005 r.

Rodzaj aktywów	31.12.2005	31.12.2006
akcje	20,1%	29,8%
bony	0,0%	32,1%
obligacje	79,8%	32,0%
lokaty	0,1%	6,1%
gotówka	0,0%	0,0%
razem	100,0%	100,0%

W 2006 roku Fundusz Rezerwy Demograficznej osiągnął bardzo dobre wyniki zarządzania, realizując zakładane cele inwestycyjne.

Stopa zwrotu w części dłużnej portfela FRD ukształtowała się na poziomie 5% i była o 3,6 pkt. proc. wyższa niżeli kryterium oceny określone w „Polityce inwestycyjnej Funduszu Rezerwy Demograficznej” tj. utrzymanie realnej wartości środków FRD (inflacja w grudniu w ujęciu r/r wyniosła 1,4%).

Stopa zwrotu liczona dla części akcyjnej portfela FRD wyniosła 40,65% i była niemal identyczna jak zmiana wartości indeksu WIG, przy zachowaniu wymaganego wysokiego stopnia korelacji jednostki portfela akcyjnego FRD z indeksem WIG. W 2006 r. wartość współczynnika korelacji wyniosła 0,988, zaś współczynnika beta 1,035. Uzyskane wyniki

mieściły się w ramach limitów określonych przez Komitet, tym samym osiągnięty został postawiony przed Funduszem cel inwestycyjny. Stopa zwrotu z całości aktywów FRD wyniosła 13,5%.

Osiągnięte przez FRD wyniki inwestycyjne plasują Fundusz na trzecim miejscu wśród funduszy dłużnych papierów wartościowych i w połowie stawki funduszy akcyjnych.

3. Fundusz Alimentacyjny w likwidacji

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w 2006 roku, wykorzystując posiadane uprawnienia i dostępne środki, kontynuował działania w zakresie odzyskiwania należności, zarówno w trybie przymusowego dochodzenia (egzekucja) oraz bezegzekucyjnego odzyskania należności funduszu alimentacyjnego w likwidacji.

Wzrost przychodów w wyniku podjętych działań, spowodowały na przestrzeni 2006 roku obniżenie stanu zadłużeń funduszu alimentacyjnego w likwidacji z kwoty 7 438 458,4 tys. zł na dzień 31.12.2005 r. do kwoty 7 220 706,4 tys. zł na koniec 2006 r., z tego:

- 7 105 798,3 tys. zł. – należności z tytułu wypłaconych świadczeń od osób zobowiązanych do alimentacji,
- 114 908,1 tys. zł – należności od osób zobowiązanych do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń.

Egzekucja należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego od osób zobowiązanych do alimentacji prowadzona jest zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych. W celu odzyskania należności funduszu alimentacyjnego w likwidacji, komornik sądowy prowadzący egzekucję na podstawie wyroku zasądzającego alimenty, zobowiązany jest do podejmowania wszelkich działań w celu odzyskania wypłacanych kwot. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, niezwłocznie po wydaniu decyzji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zgłaszał swój udział w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika sądowego. Oznacza to, że egzekucja należności z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych toczy się w trybie egzekucji sądowej wszczętej na żądanie uprawnionego do alimentów.

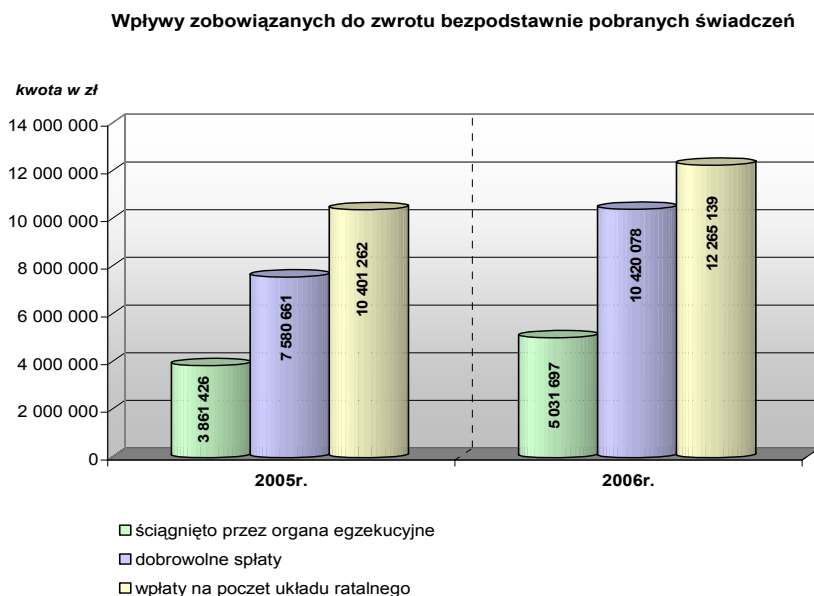
W wyniku działań podejmowanych, zarówno przez Zakład, jak i przez komorników sądowych, w 2006 roku wpływy na poczet spłaty należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego od osób zobowiązanych do alimentacji wyniosły 85 543,1 tys. zł. i były wyższe o 9,7 % w stosunku do 2005 roku.

Należności z tytułu bezpodstawnie pobranych świadczeń (bezpodstawnie pobrane świadczenia, odsetki ustawowe, koszty upomnienia i koszty egzekucyjne), podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie egzekucji administracyjnej na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. 2005 r., Nr 229, poz. 1954 ze zm.).

Egzekucja administracyjna może być prowadzona w ramach egzekucji własnej Zakładu (prowadzona przy użyciu własnych środków egzekucyjnych) lub egzekucji prowadzonej za pośrednictwem naczelnika właściwego urzędu skarbowego.

W wyniku działań podejmowanych, zarówno przez Zakład, jak i przez naczelników urzędów skarbowych, w 2006 roku wpływy na poczet spłaty należności od osób zobowiązanych do zwrotu z tytułu bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosły 27 716,9 tys. zł. i były wyższe o 26,9 % w stosunku do 2005 roku.

Wzrost wpływów na poczet spłaty należności funduszu alimentacyjnego w likwidacji od osób zobowiązanych do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń obrazuje poniższy wykres:

Na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych, Prezes Zakładu będący likwidatorem funduszu alimentacyjnego może udzielać osobom zobowiązanych do alimentacji z tytułu wypłaconych świadczeń oraz osobom zobowiązanych do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń, ulg w spłacie należności w postaci układów ratalnych i odroczeń terminów płatności.

Ulga w opłacaniu należności funduszu alimentacyjnego w likwidacji, w formie układu ratalnego oraz odroczenie terminów płatności udzielane są przez Zakład na wniosek dłużnika, po spełnieniu przez niego określonych warunków.

Poniższe tabele przedstawiają dane dotyczące udzielonych ulg w opłacaniu należności funduszu alimentacyjnego i odroczeń terminów tych płatności.

Ilość udzielonych ulg na spłatę zadłużenia wobec funduszu alimentacyjnego, w tym liczba zawartych układów ratalnych

(kwoty w tys. zł.)

Rok	z tytułu wypłaconych świadczeń od osób zobowiązanych do alimentacji		z tytułu bezpodstawnie pobranych świadczeń	
	liczba	kwota	liczba	kwota
2005	5 763	28 205,5	483	2 968,4
2006	7 327	31 656,2	273	594,0

Ilość udzielonych ulg na spłatę zadłużenia, w tym liczba dłużników, którym odroczone termin płatności należności funduszu alimentacyjnego w likwidacji:

(kwoty w tys. zł.)

Rok	z tytułu wypłaconych świadczeń od osób zobowiązanych do alimentacji		z tytułu bezpodstawnie pobranych świadczeń	
	liczba	kwota	liczba	kwota
2005	60	992,6	11	14,3
2006	56	760,8	1	9,6

Prezes Zakładu, będący likwidatorem funduszu alimentacyjnego, może również umarzać należności zarówno w stosunku do osób zobowiązanych do alimentacji z tytułu wypłaconych świadczeń, jak i osób zobowiązanych do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń.

Jednakże umorzenie przedmiotowych należności dokonywane jest w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych np. z sytuacją zdrowotną lub rodzinną dłużnika. Każda sprawa o umorzenie jest indywidualna, a podjęcie decyzji o ewentualnym umorzeniu należności funduszu alimentacyjnego w likwidacji następuje po wnikliwym przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie obecnej sytuacji zobowiązanego.

W umieszczonej poniżej tabeli zaprezentowano dane dotyczące ilości pozytywnie rozpatrzonych wniosków o umorzenie (liczby decyzji o umorzeniu) wraz z podaniem kwot umorzonych należności funduszu alimentacyjnego w likwidacji.

(kwoty w tys. zł.)

Rok	z tytułu wypłaconych świadczeń od osób zobowiązanych do alimentacji		z tytułu bezpodstawnie pobranych świadczeń	
	liczba	kwota	liczba	kwota
2005	12067	156 135,6	1279	1 837,9
2006	10491	154 618,0	982	1 253,1

IV. REALIZACJA ZADAŃ ZLECONYCH ZAKŁADOWI

1. Pobór składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Łączne wpływy na wyodrębniony rachunek bankowy służący wyłącznie do wpłat należności Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyniosły w 2006 roku 6 951 968 tys. zł. Wpływy na Fundusz Pracy wyniosły 6 754 532 tys. zł, zaś na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych 197 436 tys. zł.

W roku 2006 na rachunek Funduszu Pracy przekazano kwotę 6 683 330 tys. zł, natomiast kwotę 193 129 tys. zł przekazano do Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Z zebranych składek potrąceniu podlegały należności Zakładu z tytułu kosztów poboru i dochodzenia tych składek w wysokości 0,5% środków przekazanych funduszm.

2. Pobór składek na ubezpieczenie zdrowotne

W 2006 roku wpływy na wyodrębniony rachunek bankowy służący do wpłat składek na ubezpieczenie zdrowotne wyniosły 34 292 139 tys. zł.

Z zebranych kwot potrąceniu podlegały należności Zakładu z tytułu kosztów poboru i dochodzenia składek w wysokości 0,20 % kwot zidentyfikowanych składek. Wpływy Zakładu z tego tytułu wyniosły 65 675 tys. zł.

Po uwzględnieniu kwoty pozostałej na rachunku bankowym na 31.12.2005 r. w wysokości 239 182 tys. zł. oraz obowiązujących terminów przekazywania składek z rachunku ubezpieczenia zdrowotnego, w roku 2006 do Narodowego Funduszu Zdrowia przekazano kwotę 34 199 789 tys. zł.

Na rachunku bankowym pozostała kwota 265 857 tys. zł, którą przekazano do NFZ zgodnie z obowiązującym trybem w styczniu 2007 r.

3. Przekazywanie składek do Otwartych Funduszy Emerytalnych

W 2006 roku Zakład dokonał przypisu składek na otwarte fundusze emerytalne w wysokości 14 920 385 tys. zł. oraz naliczył odsetki za opóźnienie w przekazaniu składek w wysokości 107 453 tys. zł. Po potrąceniu należnych kosztów poboru i dochodzenia składek w wysokości 121 672 tys. zł, Zakład przekazał w 2006 roku do OFE kwotę 14 906 165 tys. zł.

Przychody Zakładu z tytułu poniesionych kosztów poboru i dochodzenia składek na otwarte fundusze emerytalne w 2006 roku ustalono ustawą budżetową w wysokości 0,8% kwoty składek przekazanych do funduszy. Zakład uzyskał z tego tytułu w 2006 roku wpływy w kwocie 121 672 tys. zł.

Wpływ składek na ubezpieczenia społeczne w latach 2004-2005 kształtował się następująco:

(kwoty w mln zł)

	rok 2004	rok 2005	rok 2006
Wpływ na ubezpieczenia społeczne	78 498,8	85 440,0	91 505,9
Składki przypisane do OFE	10 613,0	12 575,0	14 920,0
Udział składek przekazanych do OFE we wpływach na ubezpieczenia społeczne (w %)	13,52%	14,72%	16,30%

Z kwoty składek w wysokości 14 920 385 tys. zł. za 2006 r. przypisano składki w kwocie 13 055 904 tys. zł. Pozostała kwota w wysokości 1 864 481 tys. zł. stanowi składki za lata ubiegłe.

Na dzień 31.12.2006 r. oszacowane zaległości z tytułu nie przekazanych składek do OFE wyniosły 627 859 tys. zł.

4. Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne finansowane są z budżetu państwa.

W roku 2006 wydatki na świadczenia rodzinne wyniosły 358 237 tys. zł. Przychody Zakładu z tytułu obsługi wypłat tych świadczeń wyniosły 3 557 tys. zł. Łącznie na wypłatę świadczeń rodzinnych wydano 361 794 tys. zł, co stanowiło 96,68% planu.

5. Świadczenia przedemerytalne i zasiłki przedemerytalne

W 2006 roku na wypłatę świadczeń przedemerytalnych i zasiłków przedemerytalnych wydatkowano 4 782 439 tys. zł, co w porównaniu do planu w wysokości 4 798 503 tys. zł, stanowiło 99,7% wykonania. Na odsetki wydatkowano 8 tys. zł, tj. 88,9% planu. Wydatki na

koszty obsługi świadczeń i zasiłków przedemerytalnych wyniosły 57 389 tys. zł, przy założonych w planie 57 582 tys. zł. Ogółem na wypłatę świadczeń przedemerytalnych i zasiłków przedemerytalnych wydano 4 839 836 tys. zł.

6. Podatek dochodowy od osób fizycznych

W 2006 roku Zakład potrącił świadczeniobiorcom zaliczki na podatek w kwocie 8 191 751 tys. zł i przekazał do urzędów skarbowych podatek za okres grudzień 2005r. – listopad 2006r. w kwocie 8 107 418 tys. zł (w tym 626 981 tys. zł. za grudzień 2005r.). Zobowiązanie wobec urzędów skarbowych z tytułu zaliczek na podatek pobrany w grudniu 2006 r. wyniosło 711 314 tys. zł. i zostało uregulowane w styczniu 2007 r., tj. zgodnie z przepisami ustawy.

7. Renta socjalna

Wypłaty rent socjalnych finansowane są ze środków budżetu państwa. W 2006 roku koszty z tytułu wypłat rent socjalnych łącznie z kosztami obsługi wyniosły 1 461 378 tys. zł. Z kwoty tej wypłaty dokonane bezpośrednio w oddziałach ZUS wyniosły 1 370 894 tys. zł.

Ponadto ze środków otrzymanych z budżetu państwa Zakład dokonał refundacji wypłaconych rent socjalnych przez inne organy rentowe :

- wypłaty dokonane przez KRUS wyniosły	52 056 tys. zł,
- wypłaty dokonane przez MSWiA wyniosły	454 tys. zł,
- wypłaty dokonane przez MON wyniosły	300 tys. zł,
- wypłaty dokonane przez Służbę Więzienną wyniosły	86 tys. zł.

Wydatki na koszty obsługi rent socjalnych wyniosły 37 588 tys. zł, w stosunku do planu, który zakładał 37 708 tys. zł, stanowiło to 99,7% wykonania.

V. FUNKCJONOWANIE ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH JAKO INSTYTUCJI

1. Organizacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Struktura organizacyjna Centrali ZUS w 2006 r. nie uległa zmianie. W skład Centrali wchodziły 32 komórki, w tym: Gabinet Prezesa, Centralny Ośrodek Obliczeniowy, Centralny Ośrodek Szkoleniowy w Osuchowie, 5 biur oraz 24 departamenty.

Sieć terenowych jednostek organizacyjnych Zakładu na dzień 31 grudnia 2006 r. stanowiły 42 oddziały, 224 inspektoraty oraz 63 biura terenowe. Obsługę klientów prowadziło ponadto 28 punktów informacyjnych zorganizowanych na terenie działania 16 oddziałów ZUS.

W analizowanym okresie w strukturze sieci terenowych jednostek organizacyjnych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nastąpiły następujące zmiany:

- utworzono dwa Inspektoraty Zakładu Ubezpieczeń Społecznych: w Koninie i w Krakowie-Łagiewnikach,
- Inspektorat w Jastrzębie-Zdroju został przekształcony w Biuro Terenowe,
- zniesiono II Inspektorat Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu.

2. Sytuacja finansowa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uzyskał przychody w 2006 roku z następujących tytułów:

(kwoty w tys. zł.)

Wyszczególnienie		2006 r.		2005 r.
		Wykonanie	Struktura	Wykonanie
A	PRZYCHODY	4 826 399	100,00%	4 414 644
I	Przychód z tytułu obsługi Funduszy Ubezpieczeń Społecznych (Odpis z FUS)	3 015 890	62,49%	3 326 000
II	Przychody z tytułu zadań zleconych Zakładowi do realizacji	381 935	7,91%	394 090
III	Przychody ze sprzedaży produktów materiałów i towarów oraz zwrotu kosztów egzekucyjnych	48 623	1,01%	45 850
IV	Przychody finansowe	1 346 623	27,90%	608 433
V	Pozostałe przychody operacyjne	33 251	0,69%	40 196
VI	Zyski nadzwyczajne	77	0,00%	75

W strukturze przychodów Zakładu, prezentowanej zgodnie z rachunkiem zysków i strat za 2006 rok, największy udział miał przychód z tytułu obsługi FUS i stanowił 62,49%.

Poza tym Zakład uzyskuje przychody z tytułu wykonywanych zadań zleconych. Są to, między innymi: prowizje od OFE, Narodowego Funduszu Zdrowia, Funduszu Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za pobór i przekazywanie składek. Udział tych przychodów stanowił 7,91%. W 2006 roku ZUS odnotował znaczny wzrost przychodów finansowych. Jest to wynikiem rozwiązania rezerwy na odsetki dla OFE, które zostały pokryte obligacjami Skarbu Państwa (zgodnie z ustawą o przejęciu przez Skarb Państwa zobowiązań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieprzekazanych składek do

otwartych funduszy emerytalnych). W strukturze przychodów, przychody finansowe stanowią 27,90%.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, realizując zadania, poniósł w 2006 roku następujące koszty działalności:

(kwoty w tys. zł.)

	Wyszczególnienie	2006 r.		2005 r.
		Wykonanie	Struktura	Wykonanie
B	KOSZTY	3 479 368	100,00%	4 064 387
I	Koszty zasadniczej działalności operacyjnej	3 432 875	98,67 %	3 520 099
II	Koszty finansowe	2 118	0,06 %	492 519
III	Pozostałe koszty operacyjne	44 338	1,27 %	51 731
IV	Straty nadzwyczajne	37	0,00%	38

W strukturze kosztów poniesionych przez ZUS, prezentowanej zgodnie z rachunkiem zysków i strat za 2006 rok, 86,61% (3.432.875 tys. zł.) stanowiły koszty zasadniczej działalności operacyjnej z tego koszty:

- amortyzacji 5,13% (178 693 tys. zł.),
- zużycia materiałów i energii 3,13% (109 041 tys. zł.),
- usług obcych 33,11% (1 152 321 tys. zł.),
- podatków i opłat 1,72% (59 896 tys. zł.),
- wynagrodzeń 45,03% (1 567 104 tys. zł.),
- ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń na rzecz pracowników 9,71% (337 878 tys. zł.),
- pozostałe koszty rodzajowe 0,80% (27 942 tys. zł.).

Na dzień 31 grudnia 2006 roku sprawozdanie „Rachunek Zysków i Strat” sporządzone przez ZUS wykazuje nadwyżkę przychodów nad kosztami w wysokości 1 347 031 tys. zł.

3. Zarządzanie zasobami ludzkimi

Według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku zatrudnienie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wynosiło 48 142,825 etatów i 48 530 osób w tym: 47 148 osób w 42 oddziałach Zakładu i 1 382 osoby w Centrali Zakładu.

W porównaniu do 31 grudnia 2005 roku w Zakładzie nastąpił spadek zatrudnienia o 1 105 osób (1 013,047 etatów) tj. o 2,23%. Pełna realizacja zadań przy zmniejszonym zatrudnieniu

była możliwa dzięki wprowadzeniu przez dyrektorów oddziałów zmian organizacji pracy i poprawie zasad gospodarowania zasobami ludzkimi.

W Zakładzie w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2006 roku zatrudniono 2 422 pracowników (w liczbie przyjętych nie uwzględniono pracowników powracających z urlopów wychowawczych, bezpłatnych i służby wojskowej). Wśród przyjętych, osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 70,11% (dla porównania w 2005 roku osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 60,55% ogółu przyjętych). Wskaźnik przyjęć w 2006 roku w Zakładzie wyniósł 4,89%, gdy w 2005 roku był wyższy i wynosił odpowiednio 5,67%.

Wśród 48 530 pracowników zatrudnionych w Zakładzie wg stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku - 43,65% posiadało wyższe wykształcenie. Wskaźnik ten był wyższy o 2,65% od analogicznego wskaźnika z 2005 roku. Wykształcenie średnie posiadało 53,91% ogółu zatrudnionych. W porównaniu do roku 2005 udział pracowników z wykształceniem średnim zwiększył się o 2,19%.

Z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w 2006 roku odeszło 3 256 pracowników.

W 2006 r. podnoszenie kwalifikacji pracowników Zakładu odbywało się zarówno w formach szkolnych, jak i pozaszkolnych. W formach szkolnych, tj. na studiach wyższych kształciło się 897 pracowników, spośród nich 189 osobom Zakład refundował część kosztów opłaty czesnego. W formach kształcenia pozaszkolnego pracownicy Zakładu podnosili kwalifikacje na studiach podyplomowych i aplikacjach prawniczych, szkoleniach realizowanych przez Zakład (centralnych, regionalnych i wewnątrzoddziałowych), a także szkoleniach zlecanych (realizowanych przez inne instytucje) oraz szkoleniach elektronicznych.

W ramach szkoleń zlecanych przeprowadzono m.in. szkolenie dla pracowników komórek obsługi klienta z zakresu posługiwania się językiem migowym, a także szkolenia dla rzeczników prasowych oddziałów i dyrektorów oddziałów w zakresie wystąpień publicznych i kontaktów z mediami. W formie elektronicznej przeprowadzono szkolenia w zakresie bhp, obsługi aplikacji biurowych MS Office, i niektórych aplikacji KSI.

Na studiach podyplomowych w 2006 r., uczyło się - na podstawie skierowania - 122 pracowników, przy czym 79 osobom Zakład refundował opłatę kosztów czesnego. Na aplikacjach prawniczych podnosiło kwalifikacje 12 pracowników Zakładu. Ogółem w 2006 r. przeprowadzono 59 869 osoboszkoleń, z tego w ramach szkoleń regionalnych 29 590, szkoleń centralnych 10 628 (w tym 4 107 w ramach szkoleń KSI), a w ramach szkoleń wewnątrzoddziałowych 19 651 osoboszkoleń. Zakupione szkolenia elektroniczne skierowane były do grupy kilkunastu tysięcy uczestników.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi działalność socjalną na rzecz pracowników, byłych pracowników (emerytów i rencistów) oraz ich rodzin, w oparciu o ustawę o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. Nr 70 z 1996 r. ze zmianami). Liczba pracowników oraz byłych pracowników uprawnionych do korzystania z Funduszu w roku 2006 wynosiła 56 461.

Źródłem finansowania prowadzonej w Zakładzie działalności socjalnej były środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, z których 1% podlegało centralizacji na dopłaty do ogólnozakładowej działalności turystyczno – rekreacyjnej. Pozostałe 99% Funduszu pozostawało do dyspozycji poszczególnych jednostek organizacyjnych ZUS na finansowanie działalności socjalnej na rzecz pracowników danej jednostki.

Podstawowymi formami działalności socjalnej w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych były: dopłaty do wypoczynku urlopowego i wypoczynku kolonijno-obozonego oraz tzw. działalność kulturalna polegającą m.in. na dopłatach do biletów do teatrów i kin oraz innych imprez kulturalnych.

W 2006 roku w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych kontynuowano prace zmierzające do poprawy zarządzania zasobami ludzkimi. Między innymi podejmowano działania w zakresie opracowywania modelowych kart opisów stanowisk pracy. Ponadto odbyła się kolejna edycja okresowej oceny pracowników Zakładu.

W analizowanym okresie odbyła się IX edycja Konkursu Wiedzy Zawodowej, w której wzięło udział 252 pracowników Zakładu (wyłonionych w wyniku eliminacji przeprowadzonych w oddziałach). Celem Konkursu było przyczynienie się do poprawy obsługi klientów Zakładu, jak również podniesienie jakości i efektywności pracy jednostek terenowych. Ponadto Konkurs miał za zadanie pogłębienie wiedzy dotyczącej ubezpieczeń społecznych oraz umożliwienie rozwoju zawodowego młodych pracowników.

W październiku 2006 roku, w ramach obchodów Dnia Pracownika ZUS, po raz kolejny najbardziej zasłużeni dla naszej instytucji pracownicy otrzymali Złote i Srebrne Odznaki ZUS. Nadawane są one przez Prezesa Zakładu na wniosek Kapituły „Odznaki Zakładu Ubezpieczeń Społecznych”.

4. Zasoby materialne i działalność inwestycyjna

Projekt planu rzeczowo - finansowego działalności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie budowy i zakupów środków trwałych na 2006 r. został przyjęty uchwałą nr 112/2005 Zarządu ZUS z dnia 15 grudnia 2005 roku, na łączną kwotę

396 103,0 tys. zł i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą ZUS uchwałą nr 26/XI/II/2005 z dnia 21 grudnia 2005 r.

Plan pierwotny opracowano na kwotę 396 103 tys. zł. Z uwagi na zmniejszenie kwoty odpisu z FUS na działalność Zakładu uchwałą nr 12/2006 Zarządu ZUS z dnia 13 marca 2006 r. skorygowano plan do kwoty 336 103,0 tys. zł. W czerwcu 2006 r. ze względu na konieczność uzasadnionych potrzeb zgłoszonych przez Oddziały ZUS i Centralny Ośrodek Obliczeniowy i Departament Ochrony Informacji zwiększono plan do kwoty 358 835,8 tys. zł. Plan ten przyjęto uchwałą nr 53/2006 Zarządu ZUS z dnia 20 czerwca 2006 r. i zatwierdzono przez Radę Nadzorczą ZUS uchwałą nr 26/V/II/2006 z dnia 19 lipca 2006 r.

Zgodnie ze sprawozdaniami jednostek organizacyjnych ZUS wykonanie planu w zakresie budowy i zakupów środków trwałych przy łącznej kwocie planu 358 835,8 tys. zł, do końca 2006 roku wyniosło 200 468,2 tys. zł, co stanowiło 55,9% zatwierdzonego planu .

Realizacja w poszczególnych grupach zadań do końca 2006 roku przedstawia się następująco:

(kwoty w tys. zł)

GRUPA ZADAŃ	Plan wg stanu na 31 grudnia 2006 r.	Realizacja planu w 2006 r.	% wykonania planu
I. Zadania budowlane zmierzające do przyrostu powierzchni netto	81 968,1	80 039,0	97,6
II. Zadania budowlane nie zmierzające do przyrostu powierzchni netto	8 700,0	5 877,8	67,6
III. Zakupy niescentralizowane maszyn, urządzeń środków transportowych i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych	11 839,9	10 971,6	92,7
IV. Zakupy scentralizowane maszyn , urządzeń, środków transportowych i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych /bez KSI/	22 339,9	8 346,9	37,4
V. Zakupy scentralizowane maszyn , urządzeń i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych dla KSI	<u>233 987,9</u>	<u>95 232,9</u>	<u>40,7</u>
w tym : - umowa z GRI	93 129,8	83 363,2	89,5
- sprzęt	134 091,7	8 453,7	6,3
- sprzęt i oprogramowanie związane z ochroną informacji	6 766,4	3 416,0	50,5
RAZEM	358 835,8	200 468,2	55,9

I. Zadania zmierzające do zwiększenia powierzchni netto.

W grupie I ujęto 32 zadania: 27 kontynuowanych i 5 nowych, na łączną kwotę 81 968,1 tys. zł. Wydatki na realizację zadań wyniosły do końca 2006 roku 80 039,0 tys. zł (97,6% planowanych środków) w tym:

- na roboty budowlano – montażowe	68 633,9 tys. zł,
- zakup działki lub nieruchomości	572,8 tys. zł,
- na zakupy pierwszego wyposażenia	6 436,5 tys. zł,
- na opłaty za dokumentacje projektowe, nadzory i inne	4 395,8 tys. zł.

W 2006 roku zakończono realizację wszystkich planowanych do zakończenia w tym roku zadań:

1. Budowa Inspektoratu ZUS w Suwałkach – O/ZUS w Białymstoku,
2. Modernizacja obiektu dla O/ZUS w Bydgoszczy, ul. Konopnickiej 18a,
3. Modernizacja obiektu dla O/ZUS w Krakowie, ul. Zakopiańska 33/37,
4. Modernizacja obiektów w Legnicy na RSA,
5. Zakup i modernizacja VIII piętra budynku przy ul. T. Zana 38c w Lublinie,
6. Modernizacja i rozbudowa Sali obsługi klienta w siedzibie O/ZUS w Łodzi,
7. Zakup części budynku i gruntu w I/ZUS w Wieluniu – II O/ZUS w Łodzi,
8. Zakup zabudowanej nieruchomości dla BT/ZUS w Pajęcznie – II O/ZUS w Łodzi,
9. Modernizacja obiektu dla O/ZUS w Olsztynie przy ul. Kołobrzeskiej 8,
10. Rozbudowa I/ZUS Poznań II – II etap – II O/ZUS w Poznaniu,
11. Modernizacja i dobudowa sali obsługi interesantów z wykonaniem podjazdów dla niepełnosprawnych i klimatyzacja poddasza – O/ZUS w Siedlcach,

co dało efekt rzeczowy w postaci 35 202,3 m² przyrostu powierzchni netto. Średni jednostkowy koszt budowy wyniósł 2 709,1 zł/ m².

Modernizacje zakupionych przez Zakład budynków polegały na:

- zorganizowaniu właściwych warunków obsługi klienta poprzez utworzenie sal obsługi klienta,
- zaadaptowaniu pomieszczeń na składnice akt i archiwa wyposażone w regały przesuwne,
- wydzieleniu stref dostępu,
- dostosowaniu obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- dostosowaniu budynków do obowiązujących przepisów p. poż.,

- wykonaniu instalacji sieci logicznej wraz z serwerowniami, instalacji przeciwwłamaniowej, telewizji dozorowej.

W budynkach tych wykonano roboty ogólnobudowlane - wykończeniowe w tym między innymi: wymieniono stolarkę okienną i drzwiową, wymieniono instalacje elektryczne i sanitarne, wymieniono podłoga i posadzki, zagospodarowano teren.

Jednym z zadań grupy I była Budowa obiektu Centralnego Ośrodka Obliczeniowego i Centrali ZUS przy ul. Szamockiej.

W wyniku przeprowadzonego postępowania o zamówienie publiczne Zakład Ubezpieczeń Społecznych podpisał w czerwcu 2006 roku umowę z firmą Warbud S.A. na wykonanie wyżej wspomnianych obiektów.

Ponadto w marcu 2006 roku, w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego wybrano firmę Bud - Inwent Sp. z o.o., do pełnienia funkcji inwestora zastępczego przy realizacji przedmiotowej inwestycji.

Koszty poniesione w 2006 roku na budowę obiektu Centralnego Ośrodka Obliczeniowego i Centrali ZUS wyniosły 23 250,8 tys. zł (brutto), natomiast nakłady od 2002 roku do 31.12.2006 roku stanowiła kwota 33 052, 5 tys. zł (brutto). Na powyższą kwotę składają się między innymi:

- Generalny Wykonawca	22 122, 7 tys. zł,
- Inwestor Zastępczy	230,6 tys. zł,

Zakończenie inwestycji planowane jest w połowie 2008 roku.

II. Zadania nie zmierzające do zwiększenia powierzchni netto

W grupie II realizowano 59 zadań w tym 15 kontynuowanych i 44 nowych na łączną kwotę 8 700,0 tys. zł. Wydatki na realizację zadań w 2006 roku wyniosły 5 877,8 tys. zł, co stanowi 67,6 % planowanych środków.

W 2006 roku zakończono realizację 44 zadań, mających na celu:

- poprawę warunków pracy i obsługi klienta,
- obniżenie kosztów eksploatacji budynków,
- dostosowanie obiektów do wymogów przepisów techniczno – sanitarnych,
- uregulowanie stanu prawnego nieruchomości ZUS.

Nie zrealizowano między innymi następujących zadań:

- „Modernizacja budynku przy ul. 3-go Maja dla O/ZUS”

Elementem, który w sposób zasadniczy zaważył na niskim wykorzystaniu środków finansowych przyznanych na realizację tego zadania w 2007 roku było przedłużające się

przygotowanie postępowania przetargowego. W efekcie umowa z wykonawcą robót budowlanych podpisana została dopiero 31.10.2006 r., co spowodowało, że na wykonane roboty wydatkowane zostało tylko 482,9 tys. zł, z zagwarantowanych w planie 1 319,6 tys. zł.

- „Modernizacja terenu wraz z budową podjazdu dla niepełnoprawnych w I/ZUS Kraków – Podgórze”

Na skutek decyzji Urzędu Miasta cofnięte zostało pozwolenie na budowę, w związku z tym realizacja zadania została przesunięta na rok 2007.

- „Modernizacja sali obsługi klienta w I/ZUS w Żyrardowie”

Unieważniono postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy robót budowlano – montażowych, ponieważ wartość oferty przekraczała 30% wartości zatwierdzonych w Zbiorczym Zestawieniu Kosztów robót budowlano-montażowych. W związku z tym umowę na realizację podpisano dopiero 21 listopada 2006 r.

Realizując plan w 2006 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

- nabył prawo własności dwóch działek o łącznej powierzchni 868 m² położonych w Cieszynie przy ul. Bielskiej. Celem zakupu ww. nieruchomości, do której ZUS przysługiwało dotychczas użytkowanie wieczyste, było ujednoczenie stanu prawnego gruntu pod budynkiem I/ZUS w Cieszynie poprzez uzyskanie do niego jednolitego tytułu prawnego – prawa własności,
- nabył prawo własności trzech działek o łącznej powierzchni 1154 m² położonych w Oświęcimiu przy ul. Chopina 13, na których znajduje się budynek I/ZUS. Celem zakupu była regulacja stanu prawnego ww. zabudowanej nieruchomości poprzez uzyskanie do niej przez właściciela naniesień budowlanych (tj. ZUS) prawa własności,
- nabył udział w prawie użytkowania wieczystego sześciu działek o łącznej powierzchni 849 m² położonych w Poznaniu przy ul. Starołęckiej. Zakup ww. gruntu, na którym jest zlokalizowana droga przeciwpożarowa umożliwiająca dojazd do budynku II I/ZUS w Poznaniu, nastąpił w celu poprawienia warunków zagospodarowania i funkcjonalności nieruchomości użytkowanej przez ZUS,
- nabył prawo użytkowania wieczystego dwóch działek o łącznej powierzchni 25 m² i prawo własności jednej działki o powierzchni 264 m² położonych w Tarnobrzegu przy ul. Sienkiewicza. Celem zakupu ww. gruntu, wykorzystywanego na miejsca parkingowe oraz dojście do budynku, było poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości stanowiącej siedzibę I/ZUS w Tarnobrzegu,

- nabył prawo własności działki o powierzchni 779 m² położonej w Pajęcznie przy ul. Wiśniowej. Zakup przedmiotowej nieruchomości, na której mieści się siedziba BT/ZUS w Pajęcznie, nastąpił w celu uregulowania jej stanu prawnego na rzecz ZUS,
- nabył spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu o powierzchni 40,50 m² oraz udział w prawie użytkowania wieczystego działki o powierzchni 1084 m² i prawie własności posadowionego na niej budynku położonego w Wieluniu przy ul. 3 Maja 7. Celem zakupu była poprawa warunków lokalowych mieszczącego się w ww. budynku I/ZUS w Wieluniu oraz w dalszej kolejności uzyskanie do całej nieruchomości jednolitego tytułu prawnego w postaci prawa użytkowania wieczystego gruntu i prawa własności znajdującego się na nim budynku,
- nabył niezabudowaną działkę o powierzchni 1869 m² z przeznaczeniem pod budowę I/ZUS w Szczecinie przy ul. Andre Citroena,
- nabył od Gminy Miasto Szczecin prawo własności niezabudowanej działki o powierzchni 840 m² położonej w Szczecinie przy ul. Andre Citroena, w ramach przysługującego odszkodowania za utratę działki, której prawo własności przeszło z mocy prawa na rzecz Gminy. Przedmiotowa działka będzie zagospodarowana na potrzeby nowobudowanego I/ZUS w Szczecinie.

III. Zakupy niescentralizowane maszyn, urządzeń, środków transportowych i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Środki przeznaczone – 11 839,9 tys. zł. Realizacja planu w tej grupie wyniosła 10 971,6 tys. zł., co w ujęciu finansowym wyniosło 92,7% planowanych środków, natomiast w ujęciu rzeczowym 98,8%.

Z 512 zadań przyjętych do realizacji, zakończono i rozliczono 506, z czego:

- w Oddziałach ZUS z 446 zadań zrealizowano 442 - nie zrealizowano 4 zadań:
 - 3 zadań ze względów związanych z procedurami udzielania zamówień,
 - 1 zadania ze względów technicznych,
- w Centrali Zakładu z 66 planowanych zadań zrealizowano 64 - 1 zadanie przeniesiono do realizacji w 2007 roku, z 1 zadania zrezygnowano ze względów technicznych.

Zadania w tej grupie obejmowały zakupy mające na celu doposażenie jednostek organizacyjnych ZUS w sprzęt techniczny, zapewnienie bezpieczeństwa majątku i dokumentacji Zakładu oraz konieczność zwiększenia powierzchni archiwów i składnic

dokumentów (oprogramowanie narzędziowe, urządzenia klimatyzacyjne, system telewizji przemysłowej, sprzęt komputerowy, regały przesuwne do archiwów itp).

W ciągu roku wprowadzono do planu 435 zadań na kwotę 10 178,6 tys. zł, wynikających z konieczności realizacji potrzeb zgłoszonych i uzasadnionych we wnioskach inwestycyjnych. Kwota ta stanowi 2,8% kwoty całego planu i daje średnio o 10 zadań więcej na jednostkę organizacyjną w skali roku, a średnia wartość zadania wynosi 23,4 tys. zł .

Poniższa tabela prezentuje liczbę wprowadzonych do planu nowych zadań według ich przeznaczenia i wartości:

(kwoty w tys zł)

Grupa zadań	Liczba zadań	Wartość zadań (w tys. zł)
sprzęt i oprogramowanie komputerowe	165	3 560,6
zasilacze UPS	14	437,1
klimatyzatory	58	1 124,9
urządzenia techniki biurowej	85	671,6
systemy ochrony ludzi i mienia (sygnalizacja włamania, systemy ppoż., telewizja dozorowa, strefy dostępu)	34	1 743,3
systemy kierowania ruchem interesantów	8	527,6
regały przejezdne	8	483,0
kotły i urządzenia c. o.	7	136,3
windy i dźwigi	4	582,9
pozostałe	52	911,3
RAZEM:	435	10 178,6

IV. Zakupy scentralizowane maszyn, urządzeń, środków transportowych i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych (bez KSI).

Planowane środki – 22 339,9 tys. zł. Wydatki na realizację zakupów w tej grupie wyniosły 8 346,9 tys. zł, co stanowi 37,4% planowanych środków. W ujęciu rzeczowym realizacja planu wyniosła 59%.

Na 22 zadania planowane do realizacji w 2006 roku:

- 12 zakończono i rozliczono,
- 1 zadanie zrealizowano częściowo, na drugą część zadania podpisano umowę – ze względu na opóźnienia w dostawach /z winy dostawcy/, realizacja nastąpiła w styczniu 2007 roku,
- 9 zadań nie zostało zrealizowanych, w tym:

- 8 zadań ze względu na przedłużające się procedury przetargowe, protesty, odwołania, unieważnienia, dopracowywanie przedmiotu zamówienia, przesunięto do realizacji w 2007 roku, jako zadania kontynuowane. Są to następujące zadania: serwery sieci Novell - 800,0 tys. zł, Drukarki 9-igłowe – 3 000,0 tys. zł, Drukarki 24-igłowe – 1 000,0 tys. zł, Wózek magazynowy z chwytakiem do roli - Wydział Poligrafii Łódź – 100,0 tys. zł, Krajarka do papieru 92 – Wydziały Poligrafii Ostrołęka i Wrocław – 360,0 tys. zł, Kopiarka kolorowa dla BP – 120,0 tys. zł, Kopiarki – O/ZUS – 2 200,0 tys. zł, Frankownice – 750,0 tys. zł,
- 1 zadanie ze względu na zmianę technologii wykonywania form drukowych w poligrafii Zakładu - Urządzenie do wykonywania form drukarskich dla BP- 650,0 tys. zł przesunięto do realizacji w 2007 roku, jako zadanie kontynuowane.

W styczniu i lutym 2007 roku podpisano umowy dla 6-ciu zadań. Na pozostałe 3 zadania trwają procedury przetargowe, są to następujące zadania: Serwery sieci Novell – 800,0 tys. zł (3,6% wartości planowanych środków w grupie), Kopiarki – 2 200,0 tys. zł (9,8% wartości planowanych środków w grupie), Frankownice 750,0 tys. zł (3,4% wartości planowanych środków w grupie).

V. Zakupy scentralizowane maszyn, urządzeń i innych rzeczy oraz wartości niematerialnych i prawnych dla KSI.

Plan obejmował środki w kwocie 233 987,9 tys. zł. Wydatki na realizację zadań wyniosły 95 232,9 tys. zł, co stanowi 40,7% planowanych środków. W ujęciu rzeczowym realizacja planu liczona dla zadań zakończonych wyniosła 41,4%.

Z 29 planowanych zadań:

- 12 zadań zakończono i rozliczono, w tym, 4 zadania zrealizowano częściowo:
 - 2 zadania związane są z realizacją wieloletniej umowy z GRI – niepełna realizacja tych zadań jest spowodowana zmianą sposobu realizacji Systemu Wspomagania Ekonomiki Zakładu i związanego z nim odstępniem od budowy rozwiązania dedykowanego na rzecz zastosowania uniwersalnego środowiska ERP – SAP i przedłużającego się procesu weryfikacji i akceptacji dokumentów oraz zmniejszeniem, w stosunku do planu, zakresu potrzeb na instalacje nowych elementów infrastruktury techniczno-systemowej,

- 1 zadanie ze względu na protesty, odwołania, i toczące się rozprawy sądowe - *Zakup stacji roboczych,*
- 1 zadanie ze względu na brak ofert - *Uzupełnienie infrastruktury techniczno-systemowej.*
- 17 zadań nie zrealizowano z następujących przyczyn:
 - 13 zadań głównie ze względu na procedury przetargowe, protesty, odwołania, rozprawy sądowe oraz problemy z dopracowaniem przedmiotu zamówienia i warunków dostaw, zadania te umieszczone są w planie na 2007 rok jako zadania kontynuowane. Są to następujące zadania: Zakup systemu informatycznego i telekomunikacyjnego dla Centrum Informacji Telefonicznej – 350,0 tys. zł, Infrastruktura systemowo - programowa na potrzeby serwisów informacyjnych ZUS – 1 236,0 tys. zł, Zakup oprogramowania antywirusowego dla systemów Novell – 660,0 tys. zł, Odtworzenie serwerów Microsoft (w tym licencje – 4 500,0 tys. zł), Odtworzenie zasobów sieci LAN/WAN – 2 000,0 tys. zł, Notebooki dla inspektorów kontroli (etap 2) – 2 000,0 tys. zł, Notebooki na potrzeby Centrali i Oddziałów Zakładu – 675,0 tys. zł, Umowa Enterprise Agreement na oprogramowanie Microsoft na stacjach roboczych – licencje – 17 600,0 tys. zł, Serwery aplikacyjno - bazodanowe w oddziałach wraz z systemami pamięci masowych i oprogramowaniem systemowo – narzędziowym – 5 000,0 tys. zł, Infrastruktura oraz oprogramowanie systemowo - narzędziowe na potrzeby Systemu Wsparcia Ekonomiki Zakładu – 300,0 tys. zł, Infrastruktura systemowo - programowa na potrzeby platformy LMS (system zarządzania szkoleniami) – 2 317,5 tys. zł, Elektroniczny system podawczy ZUS – 700,0 tys. zł, Oddziałowe Serwery Bezpieczeństwa-Centralne Serwery KRSB - 3 350,4 tys. zł.
 - na realizację 4 zadań podpisano umowy w styczniu i lutym 2007 roku. Są to następujące zadania: Zasoby pamięci masowej do komputera centralnego, Utworzenie platformy testowej i dystrybucyjnej programu Płatnik, Archiwum komputera centralnego wraz z bibliotekami taśmowymi, Oprogramowanie do nadzorowania bezpieczeństwa komputerów KSI

W roku 2006 Zakład Ubezpieczeń Społecznych kontynuował działania zmierzające do ograniczenia wydatków na cele administracyjne. Podjęto prace mające na celu zmniejszenie kosztów w wytypowanych obszarach, które zostały opisane poniżej:

Obszar ubezpieczeń majątku Zakładu i środków transportu

Rok 2006 był pierwszym okresem w realizacji globalnego ubezpieczenia majątku ZUS na lata 2006-2007. Umowa na to ubezpieczenie weszła w życie 1 kwietnia 2006 roku.

W pierwszym kwartale 2006 roku oddziały ZUS, w ramach zdecentralizowanego systemu ubezpieczeń majątku oraz ubezpieczenie OC deliktowego, wydatkowały na składkę 280 775 zł.

Na ubezpieczenie komunikacyjne (w systemie zdecentralizowanym) w oddziałach i Centrali ZUS wydatkowano na składkę 595 752 zł.

W ramach globalnego ubezpieczenia majątku ZUS na lata 2006 – 2007, w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2006 roku na ubezpieczenie majątku i ubezpieczenie OC deliktowego wydatkowano na składkę 575 902 zł.

Łączny koszt ubezpieczenia majątku wraz z ubezpieczeniem komunikacyjnym w 2006 roku wyniósł 1 452 429 zł. W 2005 roku na ubezpieczenie wydatkowano 1 948 171 zł.

Obszar usług pocztowych

W 2006 roku, w ramach podpisanej umowy, Zakład wynegocjował upust w wysokości 12% w przypadku przekroczenia progu wolumenu nadań przesyłek zwykłych w wysokości 70 mln szt.

W wyniku prowadzonych w Zakładzie dalszych działań ograniczających emisję korespondencji, takich jak wprowadzenie legitymacji emeryta-rencisty, Zakład zmniejszył nadanie ogółem w 2006 r. do 78,3 mln szt. przesyłek, w tym nadał o 397,3 tys. szt. przesyłek zwykłych poniżej progu wolumenu. Skutkowało to zastosowaniem przez Poczta Polską, zgodnie z umową, opustu w wysokości 11,5%. Wartość uzyskanego upustu wyniosła w 2006 roku 10 447 211 zł, w tym za przesyłki nadane w CUP OR 3 847 494 zł.

W analizowanym okresie wynegocjowano także objęcie, analogicznie do przesyłek frankowanych, zasadą zapłaty z dołu, pomniejszoną o należny upust, również przesyłek „masowych” nadawanych w CUP OR.

Łącznie w obszarze usług pocztowych nadawania korespondencji, w stosunku do kosztów roku 2005, oszczędności wyniosły 22,2 mln zł.

Obszar kosztów usług telekomunikacyjnych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził w 2006 roku optymalizację planów taryfowych telefonii stacjonarnej w jednostkach organizacyjnych Zakładu. Celem podjętych działań była redukcja kosztów ponoszonych na telefonię stacjonarną poprzez uporządkowanie i standaryzację usług telekomunikacyjnych oraz zastosowanie optymalnych planów taryfowych we wszystkich jednostkach organizacyjnych Zakładu.

W wyniku prowadzonych działań, oszczędności wyniosły ok. 3,379 mln zł w stosunku do roku 2005. W poniższym zestawieniu uwzględniono koszty połączeń telefonicznych oraz abonamenty, z wyłączeniem kosztów łączy przeznaczonych do transmisji danych, ponoszone przez ZUS w latach 2005 – 2006:

- rok 2005	ok. 22,692 mln zł,
- rok 2006	ok. 19,313 mln zł

Koszty poniesione na telefonię komórkową przez ZUS wyniosły 2 331 mln zł i zostały obniżone w stosunku do roku poprzedniego, w wyniku stopniowego wygaszania umów podpisanych z innymi operatorami przed 10 stycznia 2005 r:

- rok 2005	ok. 3 010 mln zł,
- rok 2006	ok. 2 331 mln zł.

Kolejne działania Zakładu będą zmierzały do:

- w zakresie telefonii stacjonarnej - okresowego przeprowadzania optymalizacji telefonii stacjonarnej poprzez zastosowanie najkorzystniejszych planów taryfowych,
- w zakresie telefonii komórkowej - przeprowadzenia przetargu ograniczonego na świadczenie usług w zakresie telefonii komórkowej i podpisania umowy o współpracy na okres dwóch lat.

W 2006 roku w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych prowadzono łącznie 161 postępowań o zamówienie publiczne, w tym:

- 57 postępowań dot. zadań finansowanych ze środków inwestycyjnych,
- 104 postępowania dot. zadań finansowanych ze środków bieżących.

W poszczególnych trybach prowadzono następujące ilości postępowań:

- przetarg nieograniczony	119
- zamówienie z wolnej ręki	27
- zapytanie o cenę	5
- przetarg ograniczony	3

- negocjacje bez ogłoszenia

1

Zrezygnowano z realizacji sześciu wniosków o przeprowadzenie postępowań jeszcze przed określeniem ich trybu.

W analizowanym okresie zakończono 112 postępowań, podpisano 122 umowy (w 88 postępowaniach), unieważniono 24 postępowania.

W 2006 roku Zakład wprowadził zmiany do Regulaminu udzielania zamówień publicznych w celu dostosowania jego zapisów do znowelizowanej ustawy Prawo zamówień publicznych (zmiana wprowadzona ustawą o zmianie ustawy *Prawo zamówień publicznych* oraz ustawy o *odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* z dnia 7 kwietnia 2006 r., weszła w życie 25 maja 2006r.).

5. Systemy informatyczne ZUS

1) Realizacja umów o zaprojektowanie i wykonanie Kompleksowego Systemu Informatycznego (KSI) dla ZUS

Tekst Jednolity z dnia 23 kwietnia 1998 roku Umowy zawartej w dniu 10 października 1997 roku o zaprojektowanie i wykonanie Kompleksowego Systemu Informatycznego dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz przekazania do eksploatacji oprogramowania użytkowego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych zmieniono kolejnymi aneksami:

- Aneksem nr 14 z dnia 05 kwietnia 2006 r. - w zakresie wynagrodzenia za usługi nadzoru autorskiego nad eksploatacją modułów 3.2.1, 3.2.4 i 3.2.5,
- Aneksem nr 15 z dnia 20 lipca 2006 r. - w zakresie okresu trwania umowy,
- Aneksem nr 16 z dnia 13 października 2006 r. – w zakresie opłaty licencyjnej za udzielenie licencji oprogramowania użytkowego określonych modułów wchodzących w skład Systemu obsługi świadczeń i Systemu wspomaganie analiz statystycznych, w zakresie ramowego harmonogramu realizacji KSI ZUS oraz w zakresie specyfikacji wynagrodzeń za eksploatację wstępną pod nadzorem GRI, nadzór gwarancyjny nad eksploatacją i nadzór autorski nad eksploatacją wykonywane w ramach przekazania do eksploatacji KSI ZUS.

W ramach Umowy kontynuowano prace projektowo programowe nad Systemem obsługi świadczeń, Systemem wspomaganie ekonomiki zakładu, Systemem wspomaganie analiz statystycznych, Systemem wspomaganie decyzji i Systemem wspomaganie obiegu informacji. W ramach realizacji Umowy uzupełniającej nr 2 TZ/250/9/03 z dnia 18 czerwca 2003 r. odebrano ostatni element architektury KSI przedmiotu tej umowy, realizowany w związku ze

zmianą funkcjonalną dotyczącą zasad rozliczania składek za osoby pobierające zasiłki macierzyńskie lub przebywające na urlopie wychowawczym.

Umowę uzupełniającą nr 4 TZ/390/9/04 z dnia 26 października 2004 r. zmieniono kolejnym Anekssem nr 3 z dnia 22 grudnia 2006 r. – zmieniono okres trwania umowy („Umowa uzupełniająca nr 4 jest zawarta na okres do dnia 25 października 2007 r.”). W ramach realizacji Umowy uzupełniającej nr 4 zmodyfikowano oprogramowanie użytkowe 1 elementu architektury KSI, przeprowadzono 4 szkolenia służb informatycznych, 5 szkoleń użytkowników KSI.

W ramach realizacji Umowy uzupełniającej nr 5 TZ/390/04/05 z dnia 27 czerwca 2005 r., zlecono wykonanie 3 nowych elementów KSI i zmodyfikowanie oprogramowania użytkowego 50 elementów architektury KSI.

W ramach gwarantowanych Umową, bez dodatkowych opłat, możliwości wprowadzenia zmian w oprogramowaniu użytkowym w zakresie funkcjonalnym elementów KSI w wymiarze nie przekraczającym 10% funkcji, podjęto decyzję o zmodyfikowaniu oprogramowania użytkowego 6 elementów architektury KSI.

2) Inne działania związane z realizacją i funkcjonowaniem KSI ZUS

Zawarta z ERNST & YOUNG AUDIT Sp. z o.o. Umowa z dnia 15 listopada 2005 r. na opracowanie i realizację projektu "Zewnętrznego Kontrolera Jakości projektu Kompleksowego Systemu Informatycznego wdrażanego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych" w Centrali ZUS została zmieniona Anekssem nr 1 z dnia 18 kwietnia 2006 r. Zmiana dotyczy zmiany okresu odbioru raportu lub zgłoszenia uwag do raportu. W ramach realizacji Umowy odebrano raport końcowy.

Zgodnie z *Procedurą* planowania zmian funkcjonalnych w oprogramowaniu użytkowym KSI ZUS z dnia 27.06.2005 roku przyjęto dwie korekty planu zmian funkcjonalnych w oprogramowaniu użytkowym KSI na 2006 r. oraz opracowano plan zmian funkcjonalnych na rok 2007, który zatwierdzono 04.12.2006 r. Planem na rok 2006 objętych było 95 zmian funkcjonalnych. W 2006 r. zrealizowano 32 zmiany w ramach Umowy uzupełniającej nr 5. Planem zmian funkcjonalnych na 2007 r. objęto 68 zmian funkcjonalnych na podstawie propozycji zgłoszonych przez komórki organizacyjne C/ZUS w 2006 r. oraz 31 zmian funkcjonalnych, które zostały przeniesione z planu na 2006 r. na wniosek komórek organizacyjnych lub z uwagi na termin realizacji, który jest późniejszy niż 2006 r. Planowane i realizowane zmiany funkcjonalne są wynikiem zmian legislacyjnych, doświadczeń z

użytkowania oprogramowania oraz nowych potrzeb zgłoszonych przez podmioty współpracujące z ZUS.

W Departamencie Wdrożenia i Rozwoju KSI wdrożono System Zarządzania Jakością (SZJ). W dniu 19 czerwca 2006 r. DWIR otrzymał certyfikat potwierdzający, że zarządzanie procesem wdrożenia i rozwoju Kompleksowego Systemu Informatycznego ZUS spełnia wymagania normy PN-EN ISO 9001:2001 identycznej z ISO 9001:2000.

W 2006 roku kontynuowano prace nad dokumentem *Strategia informatyzacji ZUS*. Celem opracowania jest przedstawienie rozwoju informatycznych narzędzi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w latach 2007 - 2010. Opracowywana strategia informatyzacji uwzględnia istniejące uwarunkowania prawne i społeczne, istniejący stan systemów informatycznych oraz strategiczne cele Zakładu.

3) Funkcjonowanie pozostałych systemów informatycznych wspomagających wykonywanie zadań

W 2006 r. realizowano zadania związane z bieżącą eksploatacją systemów emerytalno – rentowych EMIR-SEKS/ADABAS i RENTIER-MANAGER/ADABAS we wszystkich Oddziałach ZUS.

Kontynuowano obsługę konserwacji i modyfikacji emerytalno-rentowych systemów informatycznych, których celem było uwzględnienie zmian legislacyjnych w sferze emerytur i rent zgodnie z umowami TZ/390/139/2003/2004 i TZ/390/140/2003/2004 z 20 maja 2004 roku.

W 2006 roku wykonano migrację baz danych oddziałów ZUS między systemami Rentier-Manager/Ad i Emir-Seks/Ad, co zakończyło realizację migracji baz danych na podstawie Zarządzenia nr 39 Prezesa ZUS z dnia 14 grudnia 2004 roku w sprawie restrukturyzacji terenowych jednostek organizacyjnych ZUS.

Ponadto prowadzono prace związane z koordynacją eksploatacji systemów w Ośrodkach Obliczeniowych ROI i ZETO, związane z programowaniem potrzeb finansowych oddziałów ZUS w zakresie eksploatacji systemów. W 2006 r. kontynuowano elektroniczną obsługę spisów emerytów i rencistów uprawnionych do nieodpłatnego nabycia świadectw rekompensacyjnych.

W ramach obsługi spisów emerytów i rencistów uprawnionych do nieodpłatnego nabycia świadectw rekompensacyjnych eksploatowano oprogramowanie REKOMP, które wspomaga

pracę oddziałów w celu zapobiegania powstawaniu wielokrotnych wystąpień tych samych uprawnionych w skali całego kraju.

W roku 2006 kontynuowano realizację zadań związanych z utrzymaniem bieżącej eksploatacji systemów informatycznych ZUS (poza KSI) obsługujących sprawy dochodowo-zasiłkowe oraz wspomagających obszar ekonomiki Zakładu.

6. Działania kontrolne

Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadził działania kontrolne w następujących zakresach:

- kontrola płatników składek,
- kontrola działalności własnej ZUS,
- audyt wewnętrzny,
- ochrona danych osobowych i informacji niejawnych.

W ramach kontroli płatników składek w 2006 roku przeprowadzono 60 510 kontroli oraz 10 942 postępowania wyjaśniające.

W trybie kontroli wykonano:

- 46 304 kontrole planowe,
- 14 206 kontroli doraźnych.

Nieprawidłowości ujawniono w 41 269 kontrolach płatników składek, w tym ustalono wynik finansowy w 25 707 kontrolach. W 2006 roku odnotowano wzrost liczby kontroli zakończonych wynikiem finansowym o 27,6 % w stosunku do 2005 roku oraz wzrost kwot ustalonych ogółem nieprawidłowości o 70 818 686,41 zł.

Wśród kontroli, w których ustalono wynik finansowy, najwyższy odsetek, tj. 93,99 % stanowiły kontrole planowe.

Na tle ustaleń kontroli w 2006 roku sporządzono ogółem 1 014 wniosków, zawiadomień i informacji, które skierowano m.in. do sądów i policji w sprawach o wykroczenia, do prokuratury, Państwowej Inspekcji Pracy, Urzędu Kontroli Skarbowej, Urzędów Skarbowych i do Urzędów Pracy.

W ramach kontroli działalności własnej w analizowanym okresie odbyły się kontrole kompleksowe, problemowe, koordynowane, sprawdzające i doraźne przeprowadzane przez Departament Rewizji Wewnętrznej i komórki kontroli wewnętrznej oddziałów oraz poprzez inspekcje przeprowadzane przez departamenty Centrali Zakładu.

Kontrole kompleksowe zostały przeprowadzone w 8 oddziałach ZUS: w Warszawie III, Krakowie, Zielonej Górze, Siedlcach, Słupsku, Tomaszowie Mazowieckim, Lublinie i Elblągu.

W toku kontroli we wszystkich oddziałach sprawdzono realizację zadań w zakresie ubezpieczeń i realizacji dochodów, ustalania uprawnień i wypłat świadczeń z ubezpieczeń społecznych, naliczania kapitału początkowego, spraw pracowniczych, finansowo-księgowych, administracyjno-gospodarczych i obsługi informatycznej. W części oddziałów skontrolowano także budowę i zakupy środków trwałych (oprócz III Oddziału w Warszawie oraz Oddziałów w Lublinie i Elblągu); poza III Oddziałem w Warszawie i w Elblągu – również zamówienia publiczne.

Podczas przeprowadzanych kontroli kompleksowych w podstawowej sferze działalności oddziałów (ubezpieczenia i realizacja dochodów, przyznawanie i wypłaty świadczeń oraz naliczanie kapitału początkowego) ogółem zakwestionowano 8,51% zbadanych spraw (od 6,16% w Zielonej Górze do 13,1% w Warszawie III).

W ramach kontroli problemowych zakończono rozpoczęte w 2005 r. dwie kontrole:

- prawidłowość zarządzania eksploatacją systemów informatycznych w jednostkach organizacyjnych,
- prawidłowość działań zmierzających do zapewnienia ciągłości funkcjonowania systemów informatycznych.

Realizując zaplanowane na 2006 rok kontrole problemowe przeprowadzono niżej wymienione:

- poprawność działań terenowych jednostek organizacyjnych w zakresie zabezpieczania należności z tytułu składek na majątku dłużników (w 10 oddziałach),
- prawidłowość realizacji przepisów z dnia 30.04.2004r. o świadczeniach przedemerytalnych oraz przepisów wykonawczych w zakresie zasadności, prawidłowości oraz terminowości przyznawania i wypłacania tych świadczeń (w 13 oddziałach),
- prawidłowość postępowania w sprawach wniosków o wypłatę zasiłków chorobowych i macierzyńskich po krótkim okresie ubezpieczenia, w szczególności w przypadkach deklarowania wysokich podstaw wymiaru składek (łącznie z oddziałami skontrolowanymi w 2005 roku poddano kontroli 15 oddziałów),
- prawidłowość realizacji procedur kontroli finansowej przez terenowe jednostki organizacyjne w zakresie 5% ponoszonych wydatków (w 9 oddziałach),

- eksploatacja aplikacji interakcyjnych KSI ZUS (w 6 oddziałach),
- eksploatacja aplikacji funkcjonujących poza KSI ZUS (w 6 oddziałach),
- wpływ infrastruktury techniczno-systemowej na sprawność i efektywność działania aplikacji interakcyjnych KSI ZUS (w 7 oddziałach),
- infrastruktura techniczno-systemowa i obowiązujące uregulowania w środowisku systemów równoległych do KSI (w 6 oddziałach).

Ponadto w analizowanym okresie przeprowadzono następujące kontrole problemowe koordynowane:

- prawidłowość postępowania przy udzielaniu ulg w spłacie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego (w 10 oddziałach),
- prawidłowość gospodarki informatycznymi środkami trwałymi, wartościami niematerialnymi i prawnymi (w 8 oddziałach),
- prawidłowość realizacji zamówień publicznych, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych kwoty 6 000 euro (w 14 oddziałach),
- prawidłowość przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych oraz ustalenia i rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych (w 7 oddziałach).

W 2006 roku wydziały kontroli wewnętrznej przeprowadziły 1 864 kontrole w komórkach organizacyjnych oddziałów i inspektoratów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – o 45 więcej, niż w 2005 roku.

Liczbę przeprowadzonych kontroli w poszczególnych zakresach przedstawia poniższa tabela:

Komórki organizacyjne	Liczba kontroli		%
	ogółem	w tym wynikowych	
Ubezpieczenia i realizacja dochodów	534	419	78,46
Świadczenia emerytalno – rentowe	557	405	72,71
Świadczenia krótkoterminowe	253	139	54,94
Alimenty	17	15	88,24
Pion budżetowo – księgowy	43	20	46,51
Pion administracyjno – gospodarczy	91	57	62,64
Inne	369	208	56,37
Ogółem	1864	1263	67,76

Najwięcej kontroli (557) przeprowadzono w wydziałach emerytalno-rentowych. Najczęściej kontrolowano prawidłowość i terminowość przyznawania oraz wypłaty świadczeń

emerytalno-rentowych pierwszorazowych i zamiennych (w tym rent rodzinnych, socjalnych i świadczeń przedemerytalnych), naliczanie kapitału początkowego, nadpłaty i niedopłaty świadczeń, prawidłowość naliczania odsetek za opóźnienia w wypłacie oraz rozliczanie, zawieszanie i zmniejszanie świadczeń w związku z dochodem uzyskiwanym przez świadczeniobiorców.

W pionie ubezpieczeń i realizacji dochodów przeprowadzono 534 kontrole. Najczęściej kontrolowano sprawy z zakresu prowadzenia egzekucji własnej i administracyjnej, prawidłowość naliczania i wypłaty prowizji z tytułu czynności egzekucyjnych, a także prawidłowość i terminowość poświadczania okresów ubezpieczenia i podstaw wymiaru składek, wydawanie zaświadczeń o niezaleganiu z opłacaniem składek, prawidłowość dokonywania zwrotów nadpłaconych składek oraz sprawy z zakresu ulg i umorzeń.

Wśród tematyki z zakresu świadczeń krótkoterminowych (253 kontrole) przeważały kontrole prawidłowości naliczania i wypłat zasiłków chorobowych (w tym także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) oraz macierzyńskich. Kontrolowano również prawidłowość naliczania i wypłat tych świadczeń dla pracowników własnych oddziałów i inspektoratów. Przeprowadzono także liczne kontrole wypłat zasiłków pogrzebowych zarówno w Wydziałach Zasiłków, jak i komórkach emerytalno – rentowych.

Ponadto kontrolą najczęściej obejmowano:

- realizację zadań przez wydziały orzecznictwa lekarskiego, w tym prawidłowość rozliczania kosztów stawiennictwa osób wezwanych na badania do lekarza orzecznika ZUS;
- skargi i wnioski;
- prawidłowość wydawania i obieg zaświadczeń lekarskich ZLA;
- obsługę klientów;
- prawidłowość rozliczeń poniesionych kosztów za prywatne rozmowy telefoniczne z aparatów służbowych;
- gospodarkę kasową, magazynową, transportem.

Łączny wynik finansowy przeprowadzonych kontroli wewnętrznych wyniósł 78 335 965 zł.

Komórki organizacyjne Centrali ZUS przeprowadziły w 2006 roku w ramach nadzoru 216 inspekcji w terenowych jednostkach organizacyjnych. W odniesieniu do 2005 r., w którym przeprowadzono 159 inspekcji, liczba ta zwiększyła się o 38,5%.

Tematyka inspekcji była bardzo zróżnicowana. Komórki organizacyjne Centrali Zakładu z roku na rok rozszerzają zakres zagadnień będących przedmiotem inspekcji. Różnorodność

tematy przeprowadzanych inspekcji mogą mieć wpływ na bardziej efektywne dostrzeżenie zagrożeń w podstawowej działalności jednostek terenowych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, mogą również posłużyć do rozwiązań zmierzających do poprawy funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej oraz zapewnienia jednolitego stosowania przepisów związanych z działalnością Zakładu.

Zadania audytu wewnętrznego prowadzone są na podstawie rocznego plan audytu wewnętrznego, opracowywanego zgodnie z ustawą z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późniejszymi zmianami), rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2002 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu przeprowadzania audytu wewnętrznego (Dz. U. nr 111 poz. 973) oraz w oparciu o metodologię wskazaną przez Ministerstwo Finansów.

W 2006 roku zrealizowano:

- 8 zadań audytowych,
- 3 czynności sprawdzające (do jednego zadania audytowego przeprowadzonego w 2004 r. oraz dwóch zadań audytowych przeprowadzonych w 2005 r.).

Tematy zadań audytowych były następujące:

- „Funkcjonowanie systemu kont ubezpieczonych”,
- „Ocena realizacji polityki inwestycyjnej Funduszu Rezerwy Demograficznej”
- „System rozliczania składek z Otwartymi Funduszami Emerytalnymi”,
- „Proces ustalania uprawnień i wypłaty emerytur”,
- „System dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń emerytalnych” ,
- „System rozliczania dotacji celowych”,
- „Proces ustalania uprawnień i wypłaty zasiłków chorobowych i świadczeń rehabilitacyjnych”,
- „System zaciągania i spłaty kredytów przez FUS”.

Podczas realizacji zadań audytowych w 2006 roku badaniem objęto 33 jednostki terenowe ZUS (w których przeprowadzono 35 czynności audytowych) oraz 3 komórki organizacyjne Centrali ZUS (w których przeprowadzono 8 czynności audytowych).

Sformułowane przez audytorów wewnętrznych główne zalecenia miały na celu m.in.:

- usprawnienie funkcjonowania systemu kont ubezpieczonych poprzez przeanalizowanie projektów procedur dotyczących potwierdzania danych dla celów świadczeń emerytalno-rentowych pod kątem ich formalnego zatwierdzenia,

- uregulowanie postępowania dotyczącego likwidacji zaległości w wyjaśnianiu błędów dotyczących kont ubezpieczonych poprzez rozważenie możliwości opracowania i wdrożenia strategii postępowania w tym zakresie,
- kontynuowanie intensywnych działań zmierzających do zidentyfikowania i zaewidencjonowania w terminie do 25 grudnia 2006 roku jak największej kwoty składek opłaconych przez płatników do 31 grudnia 2002 roku i nieprzekazanych w terminie do OFE, co przyczyni się do zmniejszenia kwot odsetek wypłacanych z tytułu nieterminowego przekazywania do OFE składek,
- usprawnienie i ograniczenie prac przy zapewnianiu płynności finansowej ZUS i terminowości wypłaty świadczeń emerytalno-rentowych poprzez rozważenie ograniczenia w Oddziałach 4 rachunków bankowych FUS do 1 rachunku,
- wprowadzenie powiązania dowodów źródłowych dotyczących rozliczeń z budżetem z dowodami księgowymi w ewidencji dotyczącej części budżetowej 73 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych (polecenie księgowania),
- wprowadzenie jednolitego systemu monitorowania przebiegu procesu ustalania uprawnień i wypłaty zasiłków chorobowych i świadczeń rehabilitacyjnych, pozwalającego na efektywną kontrolę terminowości załatwiania spraw,
- wprowadzenie zgodności zapisów uregulowań wewnętrznych z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie lokowania środków Funduszu Rezerwy Demograficznej poprzez doprecyzowanie istniejącego zapisu określającego strukturę lokat w stosunku do wartości aktywów FRD,
- uzupełnienie obowiązujących procedur wewnętrznych w zakresie realizacji poleceń przelewu związanych z lokowaniem środków pieniężnych FRD,
- opracowanie kart obiegu i kontroli dowodu księgowego dotyczących dyspozycji przelewu: środków FRD z tytułu zakupu/sprzedaży akcji, założenia terminowej lokaty bankowej i zakupu/sprzedaży skarbowych papierów wartościowych,
- uzupełnienie „Procedury lokowania środków Funduszu Rezerwy Demograficznej” o zapisy dotyczące trybu postępowania w przypadku utraty przez bank, z którym FRD ma zawarte umowy, kapitału własnego poniżej wymaganego poziomu.

W 2006 r. przeprowadzono również czynności sprawdzające, których celem było:

- sprawdzenie, czy i w jaki sposób zostały wdrożone zalecenia zawarte w sprawozdaniach z przeprowadzenia audytu,

- dokonanie niezależnej i obiektywnej oceny działań podjętych w odpowiedzi na zgłoszone przez audytorów wewnętrznych zalecenia w sprawie usunięcia uchybień,
- ocena wpływu realizacji uwag i wniosków na system kontroli wewnętrznej oraz system zarządzania w audytowanej jednostce.

Czynności sprawdzające dotyczyły następujących zadań audytowych:

- „Ochrona informacji w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych” z 2004 roku,
- „System ustalania i egzekwowania należności państwowych funduszy celowych” z 2005 roku,
- „Dysponowanie rzeczowym majątkiem Zakładu” z 2005 roku.

Ponadto, zgodnie z „Procedurą analizy ryzyka i tworzenia rocznego planu audytu w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych”, przeprowadzono analizę ryzyka, której wyniki wykorzystano do planu audytu na 2007 rok.

Ponadto Zakład podejmował **działania mające na celu ochronę danych osobowych i informacji niejawnych**. Należały do nich między innymi:

- opracowano dokumenty polityki bezpieczeństwa następujących systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych:
 - polityka bezpieczeństwa systemu informatycznego obsługi formularzy unijnych serii E 200 PL – UFORM 200,
 - polityka bezpieczeństwa systemu informatycznego nadzoru i analiz kontrolowanych spraw orzecznictwa lekarskiego – AKON (znowelizowana wersja dokumentu),
- opracowano dokument „Polityka bezpieczeństwa systemu informatycznego Serwis e-Inspektorat”,
- rozpatrywano wystąpienia podmiotów z zewnątrz Zakładu dotyczące udostępnienia danych z zasobów informacyjnych Zakładu oraz udzielono 19759 odpowiedzi na zapytania znajdujące się w tych wystąpieniach,
- prowadzono postępowania sprawdzające zakończone wydaniem 1824 poświadczeń bezpieczeństwa,
- opracowano dokument „Plan operacyjnego funkcjonowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny”
- opracowano procedury zarządzania uprawnieniami dostępu użytkowników sieci biurowej do korzystania z przenośnych urządzeń pamięci w Centrali Zakładu,

- opracowano procedurę zarządzania uprawnieniami użytkowników do korzystania ze współdzielonych udziałów sieciowych,
- w sposób ciągły prowadzono analizę zapisów zgromadzonych w podsystemie audytu KRBSB,

7. Badania i analizy statystyczne

W 2006 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych realizował zadania dotyczące badań i analiz statystycznych w trzech następujących obszarach: gromadzenia i analizowania danych bieżącej sprawozdawczości statystycznej, prowadzenia badań statystycznych oraz opracowywania prognoz i analiz aktuarialnych.

W ramach bieżącej sprawozdawczości, zaspokajając potrzeby informacyjne w zakresie planowania, zarządzania oraz nadzoru nad jednostkami terenowymi pozyskiwano informacje za pośrednictwem oddziałów ZUS z zasobów systemów informatycznych emerytalno-rentowych (EMIR-Adabas, RENTIER-Adabas) a także KSI. Po ich opracowaniu i analizie – sporządzano i udostępniano periodyczne biuletyny statystyczne o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego oraz informacje o realizacji zadań przez oddziały ZUS. Ponadto, opracowywano na bieżąco dane statystyczne z zakresu ubezpieczeń społecznych min. dla zainteresowanych ministerstw, GUS, Sejmu i Senatu, i innych.

Zgodnie z przyjętym planem badań statystycznych na 2006 r. w Zakładzie prowadzono następujące badania:

- badanie statystyczne świadczeniobiorców, którzy wyszli z systemu wypłatowego w wybranych miesiącach 2005r. oraz okresu pobierania przez nich świadczeń emerytalno-rentowych,
- badanie statystyczne osób poddanych rehabilitacji leczniczej przeprowadzonej w ramach prewencji rentowej ZUS w 2004r.,
- badanie rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych przyznanych w 2006r. z powodu wypadków i chorób zawodowych,
- przyczyny powstawania niezdolności do pracy na podstawie orzeczeń wydanych przez lekarzy orzeczników w 2006r.,
- badanie orzeczeń ustalających procentowy uszczerbek na zdrowiu wydanych w 2006r.,
- badanie struktury wysokości emerytur i rent finansowanych z FUS według stanu w dniu 31 marca 2006r.

Wynikiem tych badań był szereg publikacji oraz bieżących opracowań, które udostępniano na potrzeby departamentów merytorycznych Zakładu, oraz na zamówienie instytucji zewnętrznych.

W 2006 r. w obszarze prognoz i analiz aktuarialnych, w oparciu o opracowany model prognostyczny, sporządzono prognozy: wpływów i wydatków FUS na lata 2008-2012 oraz wpływów i wydatków Funduszu Emerytalnego do 2050 r. Ponadto, w ramach bieżących prac, opiniowano projekty ustaw dotyczących ubezpieczeń społecznych i szacowano skutki finansowe proponowanych zmian.

Na podstawie prac analityczno-prognostycznych oraz badań statystycznych wykonanych w 2006 r. wydano następujące publikacje:

- Ważniejsze informacje z zakresu ubezpieczeń społecznych w 2005 r.,
- Emerytury i renty górnicze w 2005 r.,
- Emerytury i renty nauczycieli w 2005 r.,
- Emerytury i renty przyznane w 2005 r.,
- Emerytury i renty osób prowadzących działalność gospodarczą w 2005 r.,
- Emerytury i renty kolejowe w 2005 r.,
- Prognoza wpływów i wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na lata 2008 – 2012,
- Prognoza wpływów i wydatków Funduszu emerytalnego do 2050 r.,
- Ubezpieczeni po upływie dwóch lat od zakończenia rehabilitacji leczniczej, której zostali poddani w 2003r. w ramach prewencji rentowej ZUS,
- Ubezpieczeni poddani rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS w 2004r.,
- Orzeczenia lekarzy orzeczników ZUS o niezdolności do pracy wydane w 2005 roku,
- Renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinne przyznane w 2005r. z powodu wypadków i chorób zawodowych,
- Orzeczenia ustalające procentowy uszczerbek na zdrowiu wydane w 2005 roku,
- Renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe przyznane w latach 2002 – 2005 (wybrane informacje).

Przygotowano także do druku kolejną edycję „Rocznika statystycznego ubezpieczeń społecznych za lata 2003-2005 – system pozarolniczy” po raz pierwszy w wersji dwujęzycznej, tj. także w języku angielskim.

8. Popularyzacja wiedzy z zakresu ubezpieczeń społecznych

W ramach popularyzacji wiedzy o ubezpieczeniach społecznych regularnie przekazywano mediom informacje i komunikaty prasowe dotyczące zmian w przepisach oraz zmian w wysokościach składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. W 2006 r. przygotowano ponad 120 tego typu publikacji.

Przekazywanie informacji na temat działalności ZUS i ubezpieczeń społecznych odbywało się przez codzienne kontakty z dziennikarzami mediów centralnych oraz regionalnych. Przedstawicielom mediów udzielano wyjaśnień zarówno pisemnie (przy założeniu, że na pytania kierowane do Wydziału Komunikacji ZUS, odpowiedzi udzielane są w miarę możliwości natychmiast, maksymalnie do dwóch dni), jak i w kontaktach bezpośrednich. W celu zintensyfikowania obecności ZUS w mediach nawiązano również bezpośrednie kontakty z redaktorami naczelnymi i redaktorami odpowiedzialnymi za działy zajmujące się tematyką ubezpieczeń społecznych. Jednocześnie nawiązano stałą współpracę merytoryczną z wybranymi mediami przy opracowywaniu poszerzonych materiałów prasowych tzn. poradników i informatorów dla klientów ZUS, publikowanych z logo ZUS pod hasłem „ZUS radzi”. W 2006 r. współpraca ta objęła następujące tytuły: Dziennik, Superexpress, Gazeta Prawna, Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Gazeta Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Rewia oraz Las Polski. Zaaranżowano również 28 wywiadów z kluczowymi osobami w ZUS (prezesem, członkiem zarządu ds. finansowych, dyrektorami departamentów oraz rzecznikiem prasowym). W miarę zapotrzebowania mediów organizowano również dyżury telefoniczne ekspertów ZUS.

Działaniami w ramach media relations w 2006 r. po raz pierwszy objęto również portale i vortalne internetowe, które swoje informacje kierują do rzeczywistych i potencjalnych klientów Zakładu. Nawiązano stałą współpracę z serwisami Wirtualna Polska, Bankier.pl, PIT.pl, Podatki.pl, eGospodarka.pl oraz Twoja-firma.pl. Wymienione serwisy internetowe w większości utworzyły specjalne działy dotyczące problematyki ubezpieczeń społecznych opatrzone logo ZUS.

W ramach popularyzacji wiedzy o ubezpieczeniach społecznych i przybliżaniu roli i znaczenia ZUS zorganizowano 3 tematyczne, ogólnopolskie kampanie informacyjne nt. wyrównywania „starego portfela” (styczeń, sierpień-wrzesień, listopad), waloryzacji emerytur i rent (luty-marzec) oraz kapitału początkowego (wrzesień-październik). Ponadto zorganizowano dwa cykle szkoleń dla klientów ZUS pod patronatem Centrali oraz patronatem ogólnopolskich mediów (wrzesień: szkolenie dot. kapitału początkowego, patronat Gazeta

Prawna, Wirtualna Polska; listopad-grudzień: szkolenie dla płatników – 10 różnych tematów, patronat Rzeczpospolita, TVN 24, Bankier.pl).

W analizowanym okresie Zakład uczestniczył w realizacji programu telewizyjnego „ZUS dla Ciebie”, emitowanego w 1 programie TVP. Łącznie wyprodukowano i wyemitowano 40 odcinków tego programu, który kierowany był do płatników składek, ubezpieczonych oraz świadczeniobiorców ZUS. Uruchomiono również produkcję i emisję programu radiowego „ZUS dla Ciebie” nadawanego przez Program 1 Polskiego Radia. Program radiowy (30 odcinków) przeznaczony był dla tego samego audytorium co program telewizyjny. Podjęto także działania na rzecz uruchomienia nadawania programu radiowego „ZUS dla Ciebie” przez sieć rozgłośni regionalnych Polskiego Radia.

We wrześniu 2006 r. rozpoczęto wydawanie bezpłatnego magazynu dla klientów „ZUS dla Ciebie” o charakterze informacyjno-poradnikowym. W 2006 r. wydane zostały trzy numery testowe rozprowadzone w warszawskich oddziałach ZUS. Od 2007 r. magazyn będzie dostępny na terenie całego kraju.

W roku sprawozdawczym wiedzę o ubezpieczeniach społecznych popularyzowano również w serwisach internetowych ZUS. Podstawowy serwis www.zus.pl systematycznie aktualizowano i wzbogacano o nowe informacje, szczególnie w działach: Aktualności, Bieżące wyjaśnienia komórek merytorycznych, Poradniki czy Informatory. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom użytkowników, dział Aktualności został rozbudowany o Kalendarium ZUS, w którym zamieszczane są ważne terminy, informacje o szkoleniach przeprowadzanych przez Zakład oraz o akcjach medialnych (np. dyżurach telefonicznych). W aktualnościach stworzono również zakładkę „ZUS dla Ciebie”, w której publikowane są kolejne numery miesięcznika pod tym samym tytułem oraz odcinki wyemitowanych programów radiowych (zarówno w wersji mp3 jak i tekstowej). Ponadto na bieżąco aktualizowano treści zawarte w Biuletynu Informacji Publicznej, zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej.

W ramach działalności wydawniczej Zakładu opublikowano 56 pozycji nieperiodycznych o łącznym nakładzie 2 652 877 egzemplarzy oraz 7 periodyków o łącznym nakładzie 89 732 egzemplarzy.

Wydawnictwa nieperiodyczne w formie broszur, poradników i ulotek omawiały zasady opłacania składek na ubezpieczenia społeczne oraz zasady wypłaty świadczeń.

W ramach pozycji periodycznych w 2006 r. wydano:

- miesięcznik „Z życia ZUS”, przeznaczony dla pracowników Zakładu. Na łamach miesięcznika prezentowano zagadnienia dotyczące zmian w przepisach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz informacje o bieżącej pracy Zakładu (relacje z narad, konferencji i szkoleń). Wydano 11 numerów miesięcznika, w tym 1 numer łączony,
- miesięcznik „Ubezpieczenia Społeczne”, publikujący artykuły i polemiki poświęcone historii i aktualnym problemom organizacji, finansowania oraz uregulowań prawnych ubezpieczeń społecznych w Polsce i na świecie. Wydano 11 numerów miesięcznika, w tym 1 numer łączony,
- kwartalnik „Biuletyn Informacyjny ZUS”, zawierający podstawowe akty prawne, informacje i komunikaty prezesa ZUS, wyjaśnienia komórek Zakładu, aktualne wysokości świadczeń, składek oraz wykaz adresów oddziałów ZUS. Wydano 4 numery kwartalnika,
- kwartalnik „Prewencja i Rehabilitacja”, poświęcony szeroko pojętej tematyce prewencji wypadkowej i rentowej. Wydano 4 numery kwartalnika. Z dniem 1 stycznia 2007 r. zrezygnowano z wydawania tego periodyku.

9. Współpraca międzynarodowa

Współpraca międzynarodowa prowadzona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w 2006 roku polegała m.in. na działaniach obejmujących dwustronne kontakty z instytucjami ubezpieczeniowymi w zakresie realizacji protokołów/porozumień o zabezpieczeniu społecznym oraz realizacji rozporządzeń wspólnotowych. W ramach podpisanych protokołów/porozumień o współpracy przedstawiciele ZUS spotkali się w 2006 roku z delegacjami Państwowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Litwy, Niemieckiej Instytucji Ubezpieczeń Emerytalno–Rentowych, Agencją Ubezpieczeń Społecznych Łotwy oraz Kasą Ubezpieczeń Społecznych Mołdawii. Ponadto w ramach polsko - niemieckiej współpracy Zakład Ubezpieczeń Społecznych był organizatorem oraz uczestnikiem Przygranicznych Dni Poradnictwa w Görlitz, Słubicach, Frankfurcie nad Odrą i Zgorzelcu oraz Międzynarodowych Dni Poradnictwa w Hamburgu i Kielcach. Zakład Ubezpieczeń Społecznych brał również udział w negocjacjach nowych umów międzynarodowych prowadzonych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej z przedstawicielami Kanady i Macedonii.

W okresie sprawozdawczym miały też miejsce spotkania o charakterze seminaryjno - konsultacyjnym z instytucjami zabezpieczenia społecznego państw, z którymi Zakład nie ma podpisanego porozumienia o współpracy. Spotkania te odbyły się z przedstawicielami: Czech, Holandii, Gruzji, Norwegii, Słowacji, Szwecji, Rosji, Armenii oraz Wielkiej Brytanii.

Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych współpracował z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Zabezpieczenia Społecznego (ISSA) oraz z Europejską Platformą Ubezpieczeń Społecznych (ESIP). ISSA to międzynarodowa organizacja zrzeszająca instytucje zabezpieczenia społecznego krajów całego świata, natomiast ESIP to ponadnarodowe stowarzyszenie zrzeszające instytucje zabezpieczenia społecznego państw członkowskich Unii Europejskiej. Współpraca z tymi organizacjami polegała głównie na organizacji lub uczestnictwie w seminariach oraz konferencjach związanych z tematyką zabezpieczenia społecznego. W 2006 roku delegacje Zakładu brały udział w następujących spotkaniach:

- Seminarium zorganizowanym w Hilleroed, przez duńską instytucję ubezpieczeniową ATP i ISSA poświęconym wpływom opodatkowania i polityki rynku pracy na decyzję dotyczącą przechodzenia na emeryturę,
- Seminarium zorganizowanym w Pradze przez Radę Europy i ISSA nt. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- Europejskim Regionalnym Spotkaniu ISSA w Wilnie poświęconym reformom w dziedzinie zabezpieczenia społecznego,
- Seminarium grupy roboczej ISSA w Amsterdamie dotyczącym inwestowania środków funduszy ubezpieczeń społecznych,
- Posiedzeniu Biura ISSA,
- Kwartalnych spotkaniach roboczych członków ESIP.

W październiku 2006 roku w Warszawie odbył się – na zaproszenie Prezesa ZUS - wykład Pana Johana Verstraetena, honorowego Prezydenta ISSA, na temat „Polska transformacja w oczach przyjaznego obserwatora z zewnątrz”.

Ponadto we wrześniu 2006 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych był organizatorem wspólnie z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego dorocznej Konferencji Bałtyckiej na temat: „Kierunki i nowe rozwiązania w administracji ubezpieczeń społecznych”, która miała miejsce w Kołobrzegu. Dotychczas odbyło się piętnaście konferencji, w których uczestniczyły delegacje krajów nadbałtyckich pod przewodnictwem szefów instytucji ubezpieczeń społecznych Danii, Estonii, Finlandii, Litwy, Łotwy, Niemiec, Norwegii, Polski, Rosji i Szwecji oraz przedstawiciele Międzynarodowego Stowarzyszenia Zabezpieczenia Społecznego (ISSA). W konferencji wzięło udział 91 uczestników, z tym 46 osób z zagranicy.

*Opracowano w Gabinetcie Prezesa
na podstawie materiałów komórek organizacyjnych Centrali ZUS*